

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

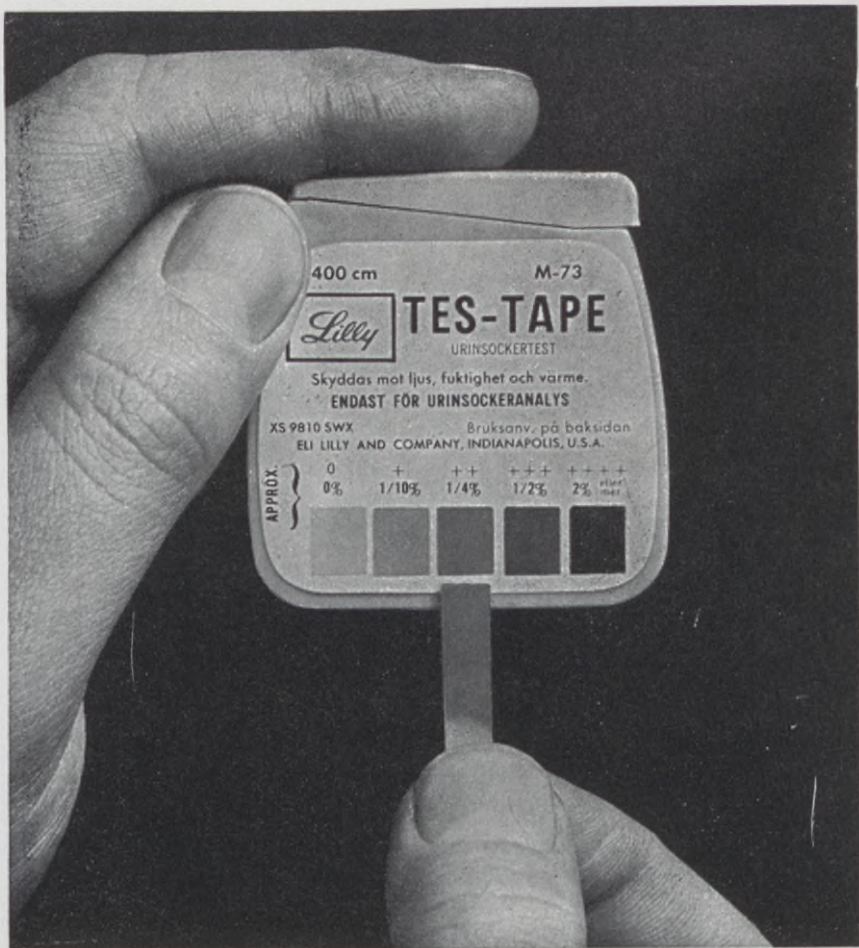

DIABETES

Nummer **3** 1975

Undersök Er urinsockerhalt med
TES-TAPE®

Enkelt, snabbt, pålitligt
Riv av, fukta, jämför — det är allt!

Eli Lilly Sweden AB

Ansvarig utgivare:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson

Redaktionskommitté:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson
Docent Jan Östman
Kanslichef
Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktör:
Ingmar Nygren-Bonnier

**Redaktion, expedition och
annonskontor:**
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Prenumerationspris:
20: — kr pr år

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm
Utges även som talband

Svenska Diabetesförbundet:
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Ordförande:
f. Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, 113 55 Stockholm
Telefon 08/15 83 45

Kassaförvaltare:
Bankdirektör Lennart Dahlström
Roslinvägen 35, 161 55 Bromma
Telefon 08/87 06 28

Eftertryck tillåtes om källan anges

DIABETES

Nummer 3, juni 1975, årgång 25
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

- Diabetiker i stryckklass,
av Nancy Eriksson 3
- Ur en slarvig diabetikers synd-
fulla dagbok
av Lena William-Olsson .. 4
- Fortbildningskurs för sjuk-
sköterskor 7
- Vad händer i Finland?
av Nancy Eriksson 9
- Nya Blod- och Urinsocker-
värden 10
- Frågan är fri 11
- Onödigt med specialprodukter
för diabetiker
av Gunilla Westerberg 12
- Sött med och utan socker
av Marianne Hjertstrand .. 16
- Besök hos 22
- Förbundsnytt 26
- Föreningsnytt 27
- Styrelsens förvaltnings-
berättelse 33

1

Håll pipetten lodrätt och tillsätt 2 droppar urin i ett torrt, rent provrör från Ames.

3

Lägg en Clinitest reagent i provröret. Iakttag reaktionen noga tills kokningen upphör och ytterligare 15 sekunder.

2

Skölj pipetten och tillsätt 10 droppar vatten i provröret.

4

Skaka provröret försiktigt och jämför innehållets färg med färgskalan.

Det är med Clinitest[®] som med säkerhetsbälten.

Det är inte tillräckligt att bara ha dem.

Ames Company

MILES Division Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: Meda AB,
Box 138, 401 22 Göteborg 1, Tel.: 031/17 88 40

Diabetikerna i stryckklass

Än en gång har diabetikerna satts i stryckklass, när statliga medel på 4,5 miljoner utdelats till s k handikappade. Statens handikappråd, som själv får en halv miljon till sin administration, har utdelningen om hand, och i dess styrelse sitter representanter för ett par förbund för handikappade och HCK. De

stora potterna har gått till De blinda, mer än miljonen, som har mycket stora anslag från staten på annat sätt också. De har en representant i Handikapprådet, liksom i HCK. Samma mönster för HCK och Allergiförbundet som också har representanter, som sit-

Forts på sid 52

Av Lena William-Olsson

Lena William-Olsson undervisar på pedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Hon har tidigare skrivit en rapport kring psykologiska problem med att vara diabetiker, »Diabetikerns villkor», vilken ingår i IMFO-gruppens samlingsvolym med titeln »Minoritetsproblem». (Utkommer hösten 1975 i Pan-serien, Norstedts förlag.)

Ur en slarvig diabetikers syndfulla dagbok

Inför den i föregående nummer av denna tidning inledda artikelserien kring psykologiska aspekter på diabetes bestämde vi tre författare (Johnny Ludvigsson, Dag Notini och jag) att jag skulle behandla problem kring att vara diabetiker. Om detta finns dock så oerhört mycket att säga att jag fick det svårt att välja ut de problem, som är mest värda att ta upp till behandling i artikeln.

Jag är diabetiker själv och jag tycker ibland att det är väldigt svårt att vara det. En av de mest genomgripande svårigheterna tycker jag ligger i konflikten mellan att vara en helt vanlig människa med olika intressen och glädjeämnen och diabetiker, som måste ta en mängd olika överväganden i det dagliga livet. Om man ibland missar att göra det rätta, kan man råka illa ut och kan då också mötas av oförstående från omgivningen. Man kanske också får höra att man slarvar fast man man gjort så gott man kunnat.

I stället för att skriva en regelrätt artikel kring detta i mitt tycke viktiga problem, har jag bestämt mig för att helt enkelt berätta om en dag i mitt liv då jag gjorde fel och om hur jag, om jag hade fått tala med en person om felen, skulle ha kunnat lära mig väldigt mycket om hur jag ska klara av konflikten mellan att vara en helt vanlig människa och diabetiker.

Vilken rolig midsommar det var. Vi bodde på landet. Vi hade fest, stor fest med många glada gäster. Festdagen började tidigt på morgonen. Hela huset skulle städas och minst tjugo limpor skulle bakas. Jag stod för baket. Jag eldade vedspisen, knådade degar för brinnande livet och skyfflade plåtar in och ut ur ugnen. Det var hett som i en bastu i köket och svetten laddade. Det sägs ju att det inte får dra på bröd som står på jäsnings, så jag vågade inte vädra för att svalka mig. Och, eftersom svetten kunde bero på insulinkänningar i kombination med hettan, så såg jag till att med jämna mellanrum provsmaka det rykande varma brödet. Klockan två anlände dom första gästerna och klockan två var baket klart. Då startade blom-plockarexpeditionen. Vi skuttade ut i skog och mark för att »plocka majstång» och blommor. Det var underbart att byra ut den heta, ångande luften i köket mot den varma fläktande vinden i skog och mark.

Vid middagstid uppstod ett litet problem. Vi skulle äta klockan sex, men stången var inte klar och alla gäster hade inte kommit än. Middagslagargänget hade dessutom blivit försenat, varför middagen flyttades till klockan åtta. Jag blev alltså tvungen att »medicinera» ensam i köket klockan sex. Jag är van vid såna problem, men trots det, kändes det lite snopet att inte vara med på middagen på lika villkor som dom övriga. Efter middagen klockan åtta började dansen på ången. Eftersom jag tyckte att jag hade ätit för mycket vid mina två middagar, så del-

tog jag med extra stor glädje och energi i dansen. Jag tycker alltid om att dansa, men jag tycker särskilt mycket om det när mattiden passar med danstiden. Vi dansade »små grodorna», »björnen sover», »skära skära havre» och alla barnsliga danser vi kunde komma på. Barnen tittade förundrat på oss »barnsliga» vuxna och tvekade till en början att vara med. Men snart blev dom också inspirerade och ville dansa om och om igen. »Små grodorna» var populärast och jag skuttade runt med barnen tills jag helt enkelt inte orkade mer. Min kondition är ju inte världens bästa.

När skymningen började falla över ången, hämtade vi ut vinet. Fiolspelaren spelade våra vemodiga svenska folklåtar. Jag var lycklig. Jag upplevde en intensiv samvaro med naturen och alla mina vänner. Jag kände en enorm tilltro till min egen livsglädje, mitt eget liv, min förmåga att vara med, att vara lycklig tillsammans med andra människor.

Nästa morgon vaknade jag till fullt medvetande på ett sjukhus. Tidigare hade jag varit vagt medveten om vad som hänt utan att dock kunna reflektera över situationen. Jag minns att jag släppte ett glas mjölk som någon räckte mig, att jag inte hittade hem från ången till huset och att jag var alldeles ensam, fast det var många människor runt omkring. När jag vaknade på sjukhuset förstod jag vad som hade hänt: En insulinchock.

Reflexioner kring dagboken

Den stora frågan för mig var: »Varför hade detta hänt, på vilket sätt hade jag slarvat?» Jag tyckte

att jag hade skött mig så fint under festen. Jag hade ätit lite kolhydrater med jämna mellanrum. Jag hade ordnat problemet med den fördröjda middagen och jag hade inte förskjutit några insulin-tider. Men jag hade druckit vin. Jag hade nog »syndat» som gjort det, så det vågade jag nästan inte tänka på. Dessutom hade jag varit »otillbörligt» glad under hela dagen och det här var nog mitt rättmätiga straff. Jag kände att det var farligt att vara glad i fortsättningen.

Det var ingen på sjukhuset som tog sig tid till att prata med mig om vad som hade hänt. Jag berättade förstås att det hade varit fest, men hur jag hade hanterat fest-situationen var det ingen som var intresserad av att få veta. Och skönt var ju det, eftersom jag hade druckit vin och varit glad. I min sjukhusjournal står det säkert att jag hade slarvat.

En ganska lång tid efter denna händelse undvek jag situationer där jag kunde tänkas bli alltför glad. Jag kände att jag måste ha kontroll över allting och det kan man ju inte när man är riktigt glad. Men så en dag förstod jag plötsligt hur allting hängde ihop. När jag är ledsen så vill jag alltid tröstäta och får lov att se till att inte äta för mycket. Men när jag är glad längtar jag inte alls efter att stoppa något i munnen. Jag hade alltså trots allt ätit för litet under festen. Jag hade ätit när jag kom ihåg det, vilket jag vid närmare eftertanke inte hade gjort så ofta. Dessutom hade jag druckit vin och dansat vilket båda är blodsockersänkande.

Man kan tycka att slutsatsen av

det hela är att det är bäst för mig att alltid vara lite ledsen, lite lagom ledsen, så att jag aldrig »glömmar» att äta. Men, det är en felaktig slutsats. Jag har nu lärt mig att vara extra uppmärksam på maten när jag är glad, inte att sluta upp med att vara glad och ha roligt. Visst är blodsockernivån lättast att hålla stabil när man är lite lagom oengagerad i det mesta och mest sysslar med att hålla den under kontroll. Men ack så trist det skulle vara att leva så. Det vill jag inte. Det kan jag inte.

Det tog lång tid för mig att få den kunskap jag fick till slut om mig själv i relation till glädje och mat. Det hade gått mycket fortare om jag hade fått tala med någon på sjukhuset om vad som verkligen hade hänt, vad jag hade gjort och hur jag hade mått. Denna »någon» måste då vara en person som hade förstått mig, som hade lyssnat på mig och som jag inte behövt skämmas att vara ärlig inför, någon som inte tänker om mig att jag är slarvig och att jag syndar. Jag vägrar kategoriskt att kalla någon diabetiker för »slarvig». Bakom »slarvet» finns alltid logiska orsaker, som det gäller att komma åt, och det gör man inte med den slarviga etiketten »slarvig».

**Bli medlem i
Svenska
Diabetesförbundet**

Fortbildningskurs i diabetes för sjuksköterskor

I höst, närmare bestämt vecka 42 (13—18/10) kommer Svenska Diabetesförbundet att arrangera en fortbildningskurs i diabetes för sjuksköterskor. Uppläggningsen av denna veckokurs kommer i stort att följa de tidigare mycket lyckade kurserna.

Deltagarna (legitimerade sjuksköterskor) får representera såväl

öppen som slutna vård skall i sitt arbete ha kontakt med diabetiker och även i övrigt vara väl motiverade för kursen.

De som är intresserade kan rekvirera ansökningsblankett och program på nedanstående kupong. Kursen kommer att äga rum i Stockholm.

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 STOCKHOLM

Undertecknad rekvirerar härmed program och ansökningsblankett för deltagande i fortbildningskursen i diabetes.

Namn:

Adress:

Postnr/Postadr:

Telefon: /

Bjäre Måltidsdricka

Full av nyttig råsaft.*
Och därför osockrad.*

Osockrad
Råsaften ger den rätta sötman.
Inget socker har satts till.
C-vitamin
Ett glas Bjäre Måltidsdricka
ger halva dagsbehovet av
C-vitamin.
2 friska smaker
Välj mellan smakerna lingon
och äpple.
Spädning
Spädes med tre delar vatten.

*) Lingontyp är södad
med päronråsaft och
Äppletyp med
äppelråsaft.

Granskat av

Vad händer i Finland?

Finlands sockersjukeförbund firade 20-årsjubileum i maj bl a med att förändra sitt namn till Finlands diabetesförbund. En annan stor nyhet som vi fick uppleva i Tammerfors, när vi inte bara gästade det finska förbundet utan även hade nordiska förhandlingar och en träff med internationella förbundets generalsekreterare, det var att man efter svenskt mönster instiftade en forskningsfond för diabetes. Och ceremonin vid stiftandet liknade i hög grad det vi alltid upplever på våra riksstämmor, då de olika föreningarna ute i landet lämnar bidrag till fonden. Det svenska förbundet kunde också ge en grundplåt, och vi införde samtidigt kramceremonin som vi praktiserar vid de egna stämmorna. Det finska förbundet har visat en enorm kraftutveckling och har nu 13.000 medlemmar. Vi ligger procentuellt i lä. De har också lyckats få testmaterialet konstnadsfritt av staten, och staten tar alla kostnader för deras kolonier och kurser. Dessutom har man stora inkomster från spelautomaterna i landet. Just på 20-årsdagen fick det finska förbundet 230.000 kr av de »enarma-

de banditerna». På kansliet har man mer personal än vi har och har bl a en redaktör helt anställd för tidningen och pressverksamheten. Ca 1.500 ex av notiser och artiklar går ut under ett år. Sprutorna är gratis, och förbundet granskar alla insulinsprutor för att bedöma deras lämplighet, innan distribution till diabetiker får ske. Även Folkpensionsfonden lämnade stora bidrag till förbundet, och dess vice ordförande dr Tero Kangas kan verkligen gratuleras till de stora framgångarna. 75 % av medlemmarna är pensionärer, kongressrepresentanterna var dock relativt unga, och vi såg inga synskadade. Samarbetet med det finska förbundet har varit intensivt de senaste åren, och vi har fått ett praktiskt utbyte av samarbetet. Börje Larsson från Luleå, som var en av de inbjudna svenskarna, bjöd själv på stående fot in några finnar till sommarens »Vallbokurs» i Gällivare, och vidare planlades nordiskt samarbete över Bottenviken mellan Umeå och Vasa. Det var en stor stimulans att få vara med om jubileet. Det kommer att ge resultat i vårt eget förbund.

Blod- och urinsocker- värden

Man kan beräkna blodsockerhalten enligt gamla systemet (mg⁰/o) genom att multiplicera det numera använda värdet (millmol/l) med 18.

Exempel

Nya värdet × 18 = gamla värdet
5 mMol/l = 90 mg ⁰ /o
8 mMol/l = 144 mg ⁰ /o
10 mMol/l = 180 mg ⁰ /o
15 mMol/l = 270 mg ⁰ /o
20 mMol/l = 360 mg ⁰ /o
etc.

På samma sätt kan man beräkna mängden urinsocker (i gram) genom att multiplicera det nya värdet (mMol) med 0,2 (egentligen 0,18 om man skall vara mer exakt).

Exempel

Nya värdet × 0,2 = gamla värdet
50 mMol = 10 g
100 mMol = 20 g
500 mMol = 100 g
etc.

Normalvärden

Fastebloodsocker 3,1—5,6 mMol/l (ca 55—100 mg⁰/o).

Vad skall man eftersträva vid diabetes?

a) insulinkrävande

Fastebloodsocker och blodsocker när som helst under dygnet mellan 5 och 10 mMol/l. Urinsocker helst normalt men i varje fall under 100 mMol/24 tim.

b) tablett- och dietkrävande

Fastebloodsocker 5—7 mMol/l. Under dygnet högst 8—9 mMol/l. Urinsocker 0.

(Huddinge sjukhus, mars 1975)

Blodsockrets värdeenheter har fram till den senaste tiden angivits med måttenheten milligramprocent (mg%), dvs sockermängden i antal milligram per 100 ml blod. Exempel: 150 mg% = 150 mg socker på 100 ml blod.

Av olika anledningar har man nu från kemisthåll föreslagit att man bör uttrycka blodsockerhalten i något som kallas »millimol per liter».

FRÅGAN ÄR FRI

Fråga: Jag är diabetiker sedan 1972, är 64 år. Har insulin Leo Retard NPH - 4 streck på morgonen. Urinen är alltid negativ vid prov. Min fråga är, kan man ha för högt blodsocker trots att urinen är negativ då man tar insulin? Min andra fråga är, hur klarar en vegetarian sin diabeteskost? Det måste vara svårt för en vegetarian att helt ändra sin livsföring.

Rigmor

Svar: Urinen kan vara sockerfri, även om blodsockervärdena ligger så högt som 250—300 mg% eller ännu högre. Detta gäller speciellt för äldre diabetiker då den sk njurtröskeln för druvsocker är högre än i unga år. Känner Ni ingen trötthet och befinner Ni Er överhuvud taget i väldigt fin form, är sannolikt blodsockerkurvan bra, men för säkerhets skull skall givetvis blodsockret också undersökas någon gång då och då. Jag har haft tillfälle att under ett par år sköta insulinkrävande diabetiker som varit mer eller mindre renodlade vegetarianer. Det var möjligt att åstadkomma en hygglig kontroll trots deras något ovanliga dietvanor, men detaljerna kan jag nu inte längre erinra mig.

Fråga: Jag är 24 år och har haft diabetes i 9 år. Under alla dessa år har jag på min dietlista »fått lov» om 1 ägg dagligen. Nu har jag fått veta genom en väninna, som också är diabetiker, att ägg inte skall vara lämpligt vid diabetes. Jag vet att diabetiker inte längre får ägg till frukostmålet på »vårt» lasarett i Jönköping, vilket alltid har serverats förut. Vad är orsaken till detta? Skall vi diabetiker sluta med att äta »vårt dagliga ägg»?

undrar Eva

Svar: Det finns ingen medicinsk anledning att inte äta ett ägg dagligen för diabetiker i allmänhet. Viss mängd äggviteämnen är utmärkt ingrediens i frukostmålet och ägg är då lämpligt. För diabetiker liksom icke-diabetiker med förhöjda kolesterolvärden (ett visst fettämne i blodet) eller med grav njursjukdom är ägg inte tillrådligt.

Docent Jan Östman

Har Ni någon fråga, skriv till

»FRÅGAN ÄR FRI»

Tidningen Diabetes

Box 6609

113 84 STOCKHOLM

Onödigt med specialprodukter för diabetiker

Specialprodukter för diabetiker är i stor utsträckning helt onödiga. Det fastslår Ragnhild Arvidsson Lenner efter att ha avslutat ett av Konsumentverket finansierat forskningsprojekt som tagit fasta på sambandet mellan kost, fysisk aktivitet och diabetes. Undersökningen visar bland annat att diabetiker i stor utsträckning kan hitta lämplig kost utan att behöva använda specialprodukter. Det är till exempel inte farligt att äta sockrade ättiksinläggningar, typ inlagd sill, rödbetor och gurka.

Enligt Ragnhild Arvidsson Lenner är det alltså dags att slopa förbudet mot att äta på vanligt sätt inlagd sill, gurka och rödbetor. Undersökningen har visat att själva frukt- och fiskköttet bara tar upp en obetydlig mängd av sockret i ättikslagen (som man inte bör äta av). Fruktköttet i sockersötade konserver innehöll i allmänhet större mängd sackaros (vanligt socker) än frukt inlagd i vatten. Man får i sig ungefär lika mycket socker om man äter enbart frukt-köttet från vanliga sockersötade konserver som om man äter både fruktkött och lag från diabetesprodukter som sötats med sorbitol eller fruktsocker eller lagt in i sin egen osockrade juice. Men färsk frukt och frukt inlagd i vatten innehåller bara hälften så mycket socker som fruktkonserver i söt lag.

Resultaten visar att den effekt fruktsocker och sorbitol har på

blodsockret hos »vanliga» diabetiker inte skiljer sig från effekten av vanligt socker. Sötning med fruktsocker eller sorbitol erbjuder inga fördelar framför sötning med vanligt socker. En av utredningens slutsatser är alltså »att behovet av specialprodukter för diabetiker förefaller vara utomordentligt litet».

Sockarfri hylla

I praktiskt taget varje snabbköp finns en särskild hylla där diabetikern kan finna en rad produkter som antingen är helt osockrade eller i stället för vanligt socker innehåller sötningsmedel. Det är dels sill, rödbetor och gurka i ättikslag men också marmelader, sylter, safter, kompotter och kakor. Alltså kolhydratrika produkter som egentligen inte är nödvändiga men som vi svenskar i allmänhet äter mycket av.

Men grunden för diabeteskost är

inte specialprodukter. Förutsättningen för ett normalt liv är balansen mellan en väl avvägd kost, fysisk aktivitet och medicin. Bortsett från medicinen är diabetikernas kosthållningsregler egentligen vad många fler människor borde rätta sig efter.

Lättare att äta rätt nu

— Diabetikerna är nog den grupp som bäst har kunnat ta vara på all information om bättre kost och ökad fysisk aktivitet under de senaste åren, säger Ulla Sahlén, kostkonsult för Svenska Diabetesförbundet. Det är inte längre svårt att få tag på frukt och grönsaker året om. Och numera finns det ett stort sortiment av osötat bröd och många andra näringsrika produkter. Diabetikernas kost behöver inte bli så mycket dyrare. Allt beror på hur kosthållningen

varit innan man fick sjukdomen.

Omsättningen för så kallade sockerfria produkter i Sverige under ett år är cirka 25 miljoner kronor. Då är konfektyr och kakor inte medräknade.

Det finns i huvudsak fyra fabrikanter: Heistad, Sionon (Beijer), Findus och Önos. Fabrikerna kan få sina produkter prövade av diabetesförbundets testkommitté. Om de blir godkända har de rätt att märka sina produkter med diabetesförbundets granskningsmärke. Choklad och kakor är helt uteslutna från märkningen.

Sedan 1 januari 1975 får livsmedel inte utan tillstånd från livsmedelsverket säljas under uppgift om att de är särskilt lämpade för människor med behov av särskild kost på grund av till exempel sjukdom.

(Ur Råd och Rön, nr 5/1975)

Testmaterial till reducerade priser

* {	MEDI-SWAB, steril bomullssudd i folieförpackning Kr —:09/styck	
	Clinitest-set, kvant. urinsockerkontroll	» 22:—/ »
	Clinitest-reagetter, 100 st	» 15:—/ »
	Acetest-reagetter, syrakontroll, 100 st	» 12:—/ »
	Albustix-strips, äggvitekontroll, 60 st	» 9:—/ »
	Clinistix-strips, kval. urinsockerkontroll, 50 st	» 12:—/ »

* Så långt lagret räcker.

Inkl. moms, porto tillk.

SOS-märken till armband och medaljonger 20:—

Dessutom finns guldpläterade SOS-märken för armband 25:—.

Beställ direkt från

ESKILSTUNA DIABETESFÖRENING

Postbox 97 631 02 ESKILSTUNA Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/11 78 30, endast efter kl 18

Kansli: Klostergatan 4, tel 016/11 07 16 - Öppet tisd 18.30—20.00

Det är befogat med en varning om att sorbitol har laxerande verkan, anser livsmedelsverket. Speciellt gäller varningen barn som äter »tandvänligt» godis. Om barnet äter mycket godis, som sötats med sorbitol, kan det få diarré, och om det äter mindre mängder, kan det bli kurr och blask i magen.

Mycket sorbitol mer än magen tål

Olika människor är olika känsliga för sorbitol. En del får diarré av bara några gram, medan andra kan sätta i sig en hel del utan att få några besvär.

— Ungefär 20 gram sorbitol om dagen ger många vuxna diarré, berättar apotekare Anna-Karin Sundqvist på livsmedelsverket. Hur stor den laxerande effekten blir beror också på i vilket livsmedel sorbitol ingår. Är det i exempelvis plommonkompott kan det bli dubbel effekt.

— Barn tål betydligt mindre än vuxna, framhåller Anna-Karin Sundqvist. Effekten beror också på vad barnet äter i samband med sorbitolet. Ingår det i en dessert efter en ordentlig måltid märks det kanske inte, men om barnet stoppar i sig

sorbitolsötat godis utan att äta något annat är det risk för diarré. Barn som ständigt har diarré kan inte tillgodogöra sig andra näringsämnen som de behöver.

Livsmedelsverket kommer troligen att införa en mängdbegränsning av sorbitol i livsmedel och konfektyr. Dessutom överväger man att även föreskriva om en varningstext på förpackningen.

— En varningsföreskrift på förpackningen kan behövas i de fall då man är orolig för att konsumenten kan få i sig för mycket sorbitol utan att känna till att det har en laxerande effekt, säger byråchef Vidar Hellström på livsmedelsverket.

(Ur Råd och Rön nr 5/1975)

Under rubriken »Från läsekretsen« har Ni möjlighet att medverka i tidningen DIABETES. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända bidrag, som tas in i mån av plats.

Kvällsöppet

säger distriktsläkare Gustav Haglund i Dalby är ekonomiskt självbärande sjukvård. Det låter egendomligt, men faktiskt täcker patientavgifterna de merkostnader, som uppstår för att hålla vårdcentralen i Dalby kvällsöppet till kl 22 tre kvällar i veckan. Läkare och sjuksköterskor får kompensationsledigt och är nöjda med anordningen. Detta är något vi ofta hoppats på. De som vill komma

på kvällarna är dels de som har ett jobb som är svårt att komma ifrån på dagarna, men också barn och gamla som behöver någon som hjälper sig iväg till doktorn. Det blir lugnare, arbetstakten blir jämnare, telefonerna pinglar mindre, man når varandra lättare, detta är omdömena. På detta sätt skulle ju de dyra byggnaderna bli mer rationellt använda än nu. Allt detta står att läsa i Läkartidningen i maj. Och troligen kommer fler att försöka, hör er för på era orter!

N E

Sommarhem för finsk ungdom

Unga diabetiker i Finland önskar komma till Sverige under sommarlovet för att komplettera sina kunskaper i svenska språket. De vill helst komma till familjer där det finns unga diabetiker. De betalar för sin vistelse och alla har de också lärt sig svenska i skolan. Familjer, som är intresserade, var vänliga kontakta någon av följande så fort som möjligt!

Marja Hovi
31970 Kanteenmaa
FINLAND
(17-årig flicka)

Sirpa Putkonen
77600 Suonenjoki
Närevaara
FINLAND
(16-årig flicka, som
är intresserad av fri-
luftsliv, camping)

Riitta Lehtomaa
Raatihuoneenkatu 10
13100 Hämeenlinna 10
FINLAND
(16-årig flicka som är
intresserad av musik)

Heidi Iivarinen
Papinkuja 2 B 56
00530 Helsinki 53
FINLAND
(15-årig flicka som är intres-
serad av simning och tennis,
hon är också scout)

Hannu Lainpelto
56510 Puntala
FINLAND
(14-årig pojke)

Sött med och utan socker

Sockersött ska det smaka och socker äter vi — 40 kg om året. Men fler och fler köper också produkter utan vanligt socker och det satsas nu hårt på marknadsföring av alternativ till vanligt sockersött — sockerfria produkter, andra sockerarter och olika sötningsmedel. Det är inte alltid motiverat för till exempel diabetiker och bantare att köpa »sockerfritt», som är ganska mycket dyrare än vanligt sockersötat. Det bästa är kanske att äta mindre sött överhuvud taget.

Osockrade, osötade och sockerfria varor liksom sötningsmedel av olika slag används främst av diabetiker, som inte bör äta vanligt socker. Men även bantare och andra kalorimedvetna köper i allt större utsträckning »sockerfritt». Försäljningen av »sockerfritt» och mindre tandfarligt godis har också ökat.

Det idealiska sockret eller sötningsmedlet bör alltså ha tre viktiga egenskaper. Det ska kunna användas av diabetiker. Det ska vara energifattigt och helst inte ge någon energi allt (Joules). Och det ska vara tandvänligt. Dessutom bör det vara sött utan bismak, fritt från biverkningar och lätt att dosera. Det bör också tåla värme och kunna användas vid bakning och matlagning. Helst ska det också vara billigt.

I dag finns det inte något idealiskt socker eller sötningsmedel. Men det kanske kommer. Marknaden för sötningsmedel är nämligen på stark framfars och det pågår ett intensivt utvecklingsarbete på många företag för att få fram nya bättre sötningsmedel. Den som kan hitta ett idealiskt sötningsmedel i form av ett naturligt mycket sött ämne kan räkna med att tjäna bra på sin upptäckt.

Olika sorters sött

Förutom vanligt socker finns det i dag flera andra sockerarter som har andra egenskaper än det vanliga sockret. Det finns också sockeralkoholer som har söt smak, och det finns syntetiska och alltså konstgjorda sötningsmedel. Och det finns några sötningsmedel i form av glukoproteiner.

40 kg socker om året

Vanligt socker kallas också sackaros. Det framställs av sockerbeter eller sockerrör. I Sverige förbrukar vi 335 000 ton socker varje år. Det blir drygt 40 kg per person. Största delen av det kommer från svenska sockerbeter, men vi importerar faktiskt en del rörsocker.

På 1700-talet åt svenskarna inte särskilt mycket socker. Utslaget på hela befolkningen var det bara något hundratal gram per person. Men i början på 1900-talet ökade konsumtionen av socker och den nådde en topp i samband med hamstring och ransonering på 40-talet. Då satte vi i oss nästan 50 kg per person och år. Sedan dess har sockerförbrukningen minskat något och ser nu ut att ha stabiliserat sig vid 40 kg.

Hälften som socker och sirap

Av de 40 kg socker vi förbrukar varje år stoppar vi i oss knappt hälften genom direkt konsumtion i form av socker och sirap. Resten får vi i oss med choklad och godis, fruktkonserver, kaffebröd, läskedrycker och andra livsmedel. Vi får inte heller i oss alla de 40 kg vi »förbrukar» eftersom till exempel en del av det socker som används vid bakning går åt och förgasas vid jäsningen. Och sockerlagen i konservburken håller vi kanske bort.

I jämförelse med andra industriländer ligger vår sockerförbrukning på medelnivå. Mest socker äter man i Australien och Danmark, omkring 50 kg per person och år.

Flera sorters socker

Det finns två typer av sockerarter. Det är dels enkla sockerarter (monosackarider) som består av bara en sorts socker och dels är det dubbla sockerarter (disackarider) som är sammansatta av två enkla sockerartsmolekyler.

De enkla sockerarterna kan tas upp direkt av kroppen medan de dubbla först måste brytas ned till enkla. Blodet innehåller alltid en viss mängd druvsocker (glukos), som är en enkel sockerart. Andra enkla sockerarter är fruktsocker (fruktos) och galaktos. Druvsocker och fruktsocker finns i fri form i till exempel honung, frukter och vissa grönsaker och som beståndsdel i dubbla sockerarter.

Vanligt socker (sackaros) är en dubbel sockerart som är sammansatt av druvsocker och fruktsocker. Andra dubbla sockerarter är maltsocker (maltos) och mjölksocker (laktos). Invertsocker är en blandning av två enkla sockerarter, glukos och fruktos, och fås genom hydrolys av vanligt socker. Därför har invertsocker andra egenskaper än vanligt socker.

Olika socker är olika söta

De olika sockerarterna är olika söta. Om vanligt socker antas ha söthetsgraden ett så har fruktsocker söthetsgraden 1,5 medan mjölksocker bara är tiondelen så sött.

Alla sockerarter innehåller lika mycket energi per kg. Om man i stället för vanligt socker använder det sötare fruktsockret behöver man inte ta lika mycket och får därför inte i sig lika mycket energi.

Sötare fruktsocker

Fruktsocker kan man alltså använda i stället för vanligt socker. Det är lika energirikt men är en och en halv gång så sött. Det är inte lika skadligt för tänderna som vanligt socker och diabetiker tål det bättre. En nackdel är att det i för stora doser bland annat kan öka blodfetthalten. Diabetiker rekommenderas därför att inte äta mer än 50 gram fruktsocker om dagen. Det är ett råd som gott kan utsträckas att gälla alla.

Fruktsocker är betydligt dyrare än vanligt socker. Ett kg kostar i affärerna 14—15 kronor. Tidigare har det varit rätt svårt att få tag i, men nu har ett finskt företag lanserat det och det finns i många affärer.

Energirika sockeralkoholer

Sorbitol, mannitol och xylitol (björksocker) är sockeralkoholer som används som ersättningsmedel för socker. Alla tre innehåller lika mycket energi som socker.

Sorbitol och mannitol är ganska lika. Båda framställs av druvsocker och är hälften så söta som socker. De ingår i många sockerfria produkter som sylter, safter och godis. De är mindre farliga för tänderna än socker. Men man ska vara lite försiktig och inte sätta i sig för stora mängder, eftersom de har en laxerande verkan och kan ge diarré.

Sorbitol säljs också under produktnamnen Sionon, Diabet och Diabetessocker. Det kostar cirka 20 kronor/kg. Mannitol är dyrare, mellan 80 och 100 kronor/kg.

Xylitol, eller björksocker som det heter på normalsvenska, är en nyupptäckt sockeralkohol. Det har fått fina värden i en finsk tandhälsoundersökning och betraktas som mycket tandvänligt. Det är relativt dyrt att framställa och finns än så länge inte i Sverige.

Energifritt sackarin

Sackarin är det enda energifria sötningsmedel vi har i dag. Det är också det äldsta. Ända sedan slutet av 1800-talet har man använt sackarin under kristider som sockersättning. Det är ett konstgjort sötningsmedel som tillverkas av petroleum. Det är 300—500 gånger sötare än vanligt socker. Vi använder mest sackarinets natriumsalt, som även kallas för kristallos. Sackarin passar både diabetiker och bantare och konsumeras ofta i form av sötningsstabletter.

Eftersom det är så mycket sötare än vanligt socker är det svårt att dosera rätt. Det har en bitter eftersmak även i ganska svaga koncentrationer. Det tål inte kokning eller upphettning och kan inte användas i stället för socker i exempelvis maränger eller sockerkaka. Det är ganska billigt.

Sötningsmedlet Lycasin används i sockerfritt godis. Det är en stärkelseprodukt som sötats med sackarin. Tandvänligt, men det innehåller lika mycket energi som socker.

Förbjudet cyklamat

Cyklamat är ett annat konstgjort sötningsmedel. Det förbjöds som livsmedelstillsats i Sverige 1969 då

man befarade att det kan ge upphov till cancer. Från diabetikerhåll vill man gärna ha tillbaka cyklammatet eftersom det är både godare och bättre än de sötningsmedel som finns nu. Men någon omprövning av cyklammatförbudet är knappast aktuell än på ett par—tre år. FAO:s och WHO:s gemensamma expertkommitté för livsmedelstillsetser har ännu inte tagit ny ställning till cyklammatet, och i USA lär myndigheterna avvakta nya experiment.

Nya medel på gång

Det finns också några sötningsmedel i form av glukoproteiner. Det är äggviteämnen med en molekyl av någon sockerart. De har inte någon söt smak i sig själva men kan i efterhand ge söt smak åt vissa sura eller beska ämnen. Det gäller bland annat Mirakulin, Monelin (3 000 gånger sötare än socker) och Thamatin (750—1 600 gånger sötare).

Aspartame är ett sötningsmedel

under utveckling. Det är ett naturligt ämne som består av två aminosyror. Det är 180 gånger sötare än socker, energifritt och ska kunna användas av både diabetiker och bantare. Det tål dock inte upphettning. Först 1978—79 räknar tillverkaren med att kunna introducera det på marknaden.

Acetosulfam är ett syntetiskt sötningsmedel som också är under utveckling. Det är energifattigt och 130 gånger sötare än socker, men det dröjer nog en del år innan det kan bli aktuellt att använda det.

(Ur Råd och Rön nr 5/1975)

Begreppen »utan sockertillsats» och »osockrat» innebär att någon sockerart överhuvud taget inte tillförts produkten. »Osötat» innebär att inte något ämne som ger söt smak tillsatts. Begreppen »sockerfritt» och »utan socker» förutsätter att det inte ens förekommer några sockerarter i produkten.

Förbundskansliet är öppet hela sommaren men med reducerad arbetsstyrka vissa perioder

Det är ingen tillfällighet att vi förbrukar drygt 10 miljoner Brunswick- sprutor om året i Sverige.

**Brunswick uppfann och gav namnet
åt s k lancettslipade kanyler.
Vad detta betyder förstår alla som någon
gång fått eller gett en injektion.**

Lancett-slipningen innebär i korthet att kanylörrets
spets har försetts med 3 "snitt". Det är det mest skonsamma
sättet att injicera, inte minst med tanke på risken för
trauma.

Av samma skäl är kanylörret gjort av rostfritt stål
och silikonbestruket.

Varje kanyl är dragtestad för att ge optimal säkerhet
mot bräckage. Samtidigt är den lätt att bryta sönder efter
användningen.

Själva kanylförpackningen är tillverkad av polypropylen
och färgmarkerad enligt ISO-standard. Färgen anger
endast kanylens diameter.

Den berömda tätheten eliminerar riskerna.

Brunswick-sprutorna har exceptionell täthet. Inga
droger går alltså förlorade och risken för feldosering
elimineras.

Sprutorna är gas-steriliserade och graderingen är etsad
i cylindern och kan därför inte suddas ut.

Kolvspetsen är tillverkad av silikonbehandlat gummi,
vilket förhindrar läckage och ger samma lugna och jämna
"gång" som en glasspruta (SMP-test).

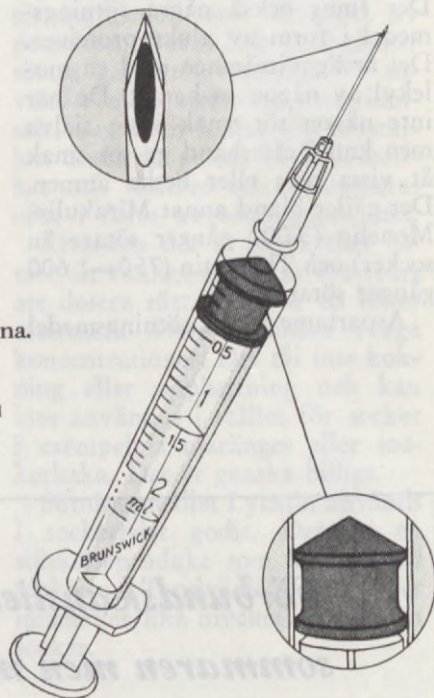
Sprutan och behållaren består av polypropylen, som
tål alla kända droger och mediciner.

**Brunswick har ett komplett sortiment
av både separata sprutor med
kanyler och kombinationssprutor.**

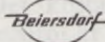
Alla sprutor levereras i hårda, genomskinliga förpack-
ningar, som gör det lätt att identifiera sprutan.

Sprutan ligger väl skyddad ända till injektionsögon-
blicket och är helt steril så länge förslutningens sigill är
obrutet.

Förpackningen är tillverkad av polypropylen och är
alltså lika lätt att destruera som sprutorna.

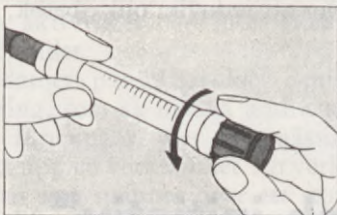

Brunswick sprutor

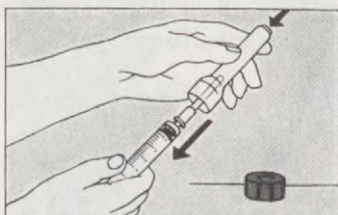

Beiersdorf AB, Sektion Sjukvård, Box 18, 431 21 Mölndal 1. Tel. 031/27 51 10.

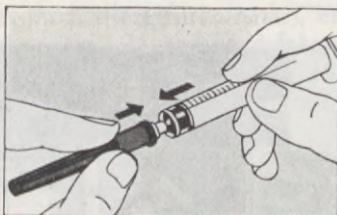
Så här enkelt är det att förbereda en injektion.
Med garanti för sterilitet från början till slut ("No-touch-teknik").

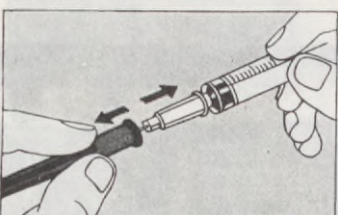
1. Bryt sigillet genom att vrida behållarens förslutning. Ta sedan bort förslutningen.

2. Sedan du tryckt ut sprutan ur behållaren drar du lätt ut den med ena handen.

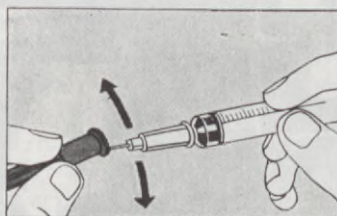

3. Tryck fast kanylen ordentligt.

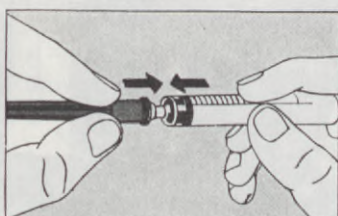

4. Avlägsna kanylbehållaren genom att dra den rakt ut. (Vrid ej!)

Att förstöra sprutan och kanylen efter användningen är nästan lika viktigt som själva injektionen.

5. Placera kanylen till hälften i kanylhylsan. Bryt ordentligt fram och tillbaka tills kanylen går av.

6. Tryck fast kanylhylsan på sprutan.

7. Bryt kvickt. Både spruta och kanyl är nu förstörda. Och kanylen sitter fast i hylsan.

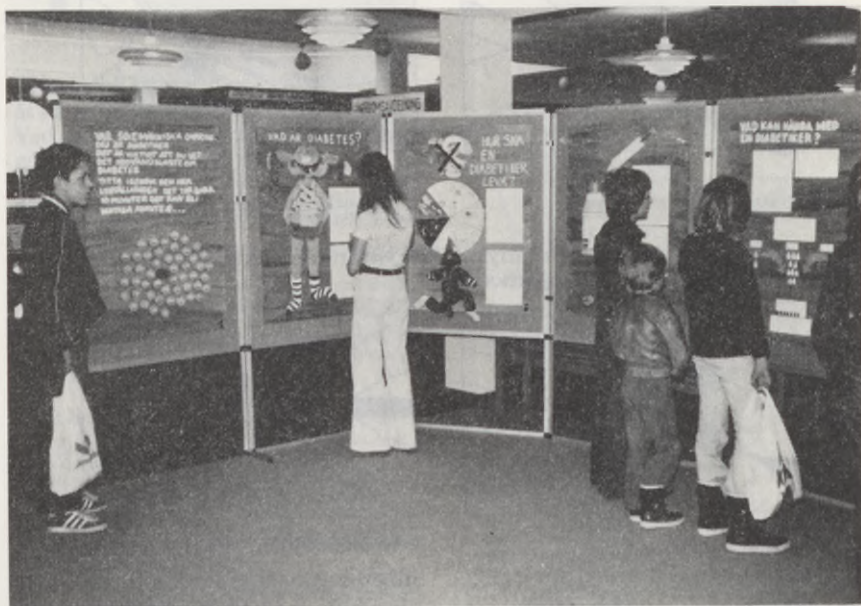

8. Förbränning: spruta, sprut- och kanylbehållare är av polypropylen, som inte avger några giftiga gaser, rök eller obehaglig lukt vid förbränning.

BESÖK HOS

Under denna rubrik kommer vi framöver att redovisa olika besök, företrädesvis hos lokalföreningar.

Nyköping = idé och initiativ

Varje dag stannade många, främst unga, och tittade på utställningen.

I slutet av april besökte red Nyköpingsortens diabetesförening, ett väl egentligen inte styrt av några speciella skäl — det passade bra in i anslutning till andra arbetsuppgifter vid denna resa.

Nyköpings diabetesförening är en i många avseenden typisk lokalförening bland förbundets dryga 70 föreningar. Den är inte någon av de största, ej heller bland de allra minsta.

Föreningen har i många år (är nu 24 år) bedrivit ett ganska normalt föreningsarbete, med möten, en och annan utflykt — lite blandade aktiviteter — inte alltför regelbundet.

Sedan ett par år har dock denna förening, som så många andra av våra föreningar, mer planmässigt byggt upp en verksamhet. En verksamhet som spänner över ett stort område.

Man har skaffat sig en lokal, (delas med allergiföreningen), engagerat sig i sjukvårdsfrågor, arrangerat kurser, startat en föräldrarsektion, tryckt informationsmaterial, etc.

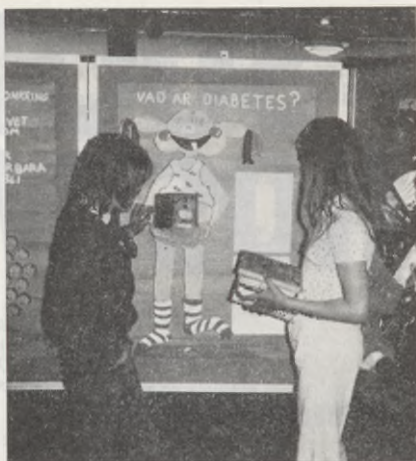
Medlemskadern har på ungefär ett år ökat med omkring 100 medlemmar, till idag ca 260.

Vi bad ordföranden Tomas Waldebäck berätta lite om hur man arbetar och vad man planerar för den närmaste framtiden.

»Att ha en egen lokal betyder utan tvivel väldigt mycket. Det blir en fast punkt för våra medlemmar. Tidigare var kontaktmöjligheterna styrelse — medlemmar betydligt svårare. All kurs- och mötesverksamhet strävar vi efter att i möjligaste mån förlägga till vår egen lokal. Detta för att medlemmarna skall lära sig hitta och förhoppningsvis också känna sig hemmastadda.»

»Har ni någon personal anställd på expeditionen? Genom AMS finns som du säkert vet möjligheter att ordna det ekonomiska.»

»Nej», sa Tomas, »ännu har vi inte hunnit så långt, kanske vi kan lösa det framöver. Jag vågar nog ändå påstå att vi har en bra och regelbunden kontakt med våra

Bukspottkörtelns finurliga funktion och konstruktion kan förklaras på många sätt. Ungdomarna i Nyköping »öppnade buken».

medlemmar. Vi är många som arbetar aktivt och någon av oss går oftast att få kontakt med. Men det är klart, att med någon arbetande hel- eller halvtid skulle mycket kunna bli ännu bättre», ansåg Tomas.

»Nå, kan du berätta lite om exempelvis er kursverksamhet?», undrade vi.

»Vi har väl i stort likadana kurser som de flesta andra. Vår matlagingskurs skiljer sig dock kanske lite genom att vara mycket praktiskt lagd med tonvikt på matlagning. Dessutom skall vi i samarbete med ABF i höst ordna en studiekurs om barndiabetes. Hitintills har vår föräldrarsektion huvudsakligen samlat föräldrar till — vad skall jag kalla det för — diskussionsammanskomster, utan alltför låsta programpunkter. Det har, tycker vi, varit mycket givande.»

SOCKERFRI HOSTMEDICIN

Doktor Bo Martin:

"De flesta människor använder hostmedicin av och till. Då bör man välja ett sockerfritt preparat med tanke på tänderna, som ju inte mår bra av socker flera gånger dagligen. Diabetiker och bantare kan eller vill inte använda socker. Ett sockerfritt preparat är alltså att föredra när man behöver hostmedicin."

Nu finns ännu ett slags Resyl mot hosta – Resyl S i en gul och blå förpackning.

S står för sockerfri, och Resyl S är alltså en hostmedicin för alla som av olika anledningar vill eller bör undvika socker. I övrigt har den samma egenskaper som Resyl – den verksamma substansen tas upp av blodet och går ut i lungorna. Resyl S löser det sega slemmet i luftvägarna, underlättar upphostning och lindrar.

Liksom Resyl är Resyl S "vänligt" mot kroppen och därför också särskilt lämpligt att ge till förkylda barn. Båda kan också blandas med någon dryck. Resyl och Resyl S förvaras i rumstemperatur och är hållbart länge. Därför kan du alltid ha en flaska hemma när den behövs!

Resyl används mycket på våra sjukhus

CIBA

»Har du något annat du gärna vill berätta?»

»Ja, först och främst kanske att vi satsar hårt på att vården för diabetiker, inte bara i Nyköping, utan också i hela länet successivt skall utvecklas och nå upp till en hög standard. Vi har bl a en förhoppning om att det inom en snar framtid skall öppnas en diabetesdispensär här i Nyköping. Vidare satsar vi hårt på information inte bara till diabetikerna och deras anhöriga utan också till allmänheten. Jag tycker vi har ett gott stöd hos lokalpressen.»

»Just nu pågår en utställning i stadsbiblioteket här i stan som en skolklass i samarbete med föreningen har iordningställt. Den har slagit — om jag får skryta — mycket, mycket bra. Den är lättläst och överhuvud taget gjord på ett roligt och trevligt sätt. Denna utställning kommer senare att "vandras runt" inom länet.

Det är min och hela styrelsens förhoppning, att dessa aktiviteter och fler därtill skall hjälpa oss att fortsätta att öka medlemskattern, även om ökningstakten kanske inte kan bli lika intensiv som under det senaste året. Självfallet hoppas vi att medlemmar inte bara skall ansluta sig till föreningen utan också att de skall stanna kvar, gärna som aktiva medlemmar», avslutade Tomas Waldebäck.

Fotnot. Utställningen som även redtittade på var mycket bra. Vi skall försöka föra ut den till andra föreningar så snart den vandrat färdigt i Södermanlands län.

Sammanfattningsvis anser vi att detta besök var mycket givande och det är redaktionens förhoppning att vi snart skall få tillfälle att rapportera från ett nytt *Besök hos...*

Red

Hjälp Diabetesförbundet i dess arbete!

Tidningen DIABETES vill erinra om att allt fler och fler utnyttjar möjligheten att i stället för att ge blommor till avlidnas bårar skänka ett bidrag till Svenska Diabetesförbundet och på så sätt hjälpa till i kampen mot den tilltagande folksjukdomen diabetes. Bidragen kan insättas på postgirokonto 90 09 01 - 0.

Även andra bidrag och gåvor mottas naturligtvis tacksam på ovanstående postgirokonto.

De pengar som inflyter användes till bl.a. diabetesforskning, upplysningsverksamhet och lägervistelse för diabetes-sjuka ungdomar.

Författare hyllas

I anslutning till förbundsstyrelsemötet den 19 april på Stallmästaregården hyllades pristagarna i vår tävling »Gruppteaterpjäs». Till vänster ser vi 2:e pristagaren Christer Olofsson, Kristianstad och till höger segraren Imre Aczel, Stockholm. Vi hoppas att författarnas alster under hösten kan via våra lokalföreningar uppföras.

NORRBOTTEN

Länsföreningen i Norrbotten arrangerar en landstingsunderstödd motions- och diabeteskurs den 9—16 augusti 1975. Kontakta gärna Börje Larsson, Lingonstigen 22, 951 55 Luleå, tel 0920/277 71 för närmare information.

SUNDSVALL

Medelpads Diabetesförening har nu öppnat sin expedition på Östra Långgatan 37 C. Tel 060/12 63 63. Expeditionen är öppen fredagar kl 15.00—19.00.

FÖRENINGSNYTT

UDDEVALLA

Diabetesföreningen anordnade lördagen den 18 januari för andra året en »sockerfri» julfest. Vis av erfarenheterna från förra gången hyrde man en större lokal än den ordinarie möteslokalen, vilken nätt och jämt räckte till 1974. Därför dukades det till ett 70-tal personer. Men efter hand fick allt fler bord hämtas upp från källaren och snabbdukas och det hela slutade med att allt som allt omkring 120 personer deltog. Succé alltså.

Programmet bestod av lekar och dans kring granen under ledning av en av Uddevallas bästa på området — Gunnar Lindqvist. Han fick med sig både gammal och ung kring granen. För musiken svarade Uddevallaföreningens egen musikanter Ingvar Olofsson. Festen avslutades med att »de gamla» fick två valser och barnen var sin godispåse, innan granen plundrades på de egenhändigt tillverkade karamellerna, med sockerfritt innehåll.

Att fester av liknande slag fyller ett behov rådet inget som helst tvivel om. Diabetesföreningens julfest är för många barn den enda »egna», dvs den enda där de kan äta och dricka av allt. Helt enkelt den enda som är speciellt avpassad för personer med diabetes. Alla var också nöjda efteråt — och speciellt minns man den mamma från Kungshamn, som trots urusla kommunikationer med långa vän-

tetider på tåget ändå tog sin sockersjuka flicka med sig till Uddevalla. Hon var nöjd och det värmdes.

Lej

VARBERG

Varbergs Diabetesförening har hållit sitt första årsmöte, vid vilket ett 60-tal personer deltog. Förhandlingarna leddes av Ib Sjölin som uttryckte sin stora glädje över att redan i starten så många diabetiker och andra intresserade dels hörsammat inbjudan till årsmötet och dels anmält sitt intresse för medlemskap.

Vid förhandlingarna beslutades att antaga de förslag till normalstadgar som Diabetesförbundet har. Årsavgiften beslutades till 20 kronor för år 1975.

Till ordf för 1975 valdes Ib Sjölin. Interimstyrelsen lämnade en rapport om vad som skett sedan startmötet tidigare i vår, varvid framkom att fyra medlemmar deltagit i ett mycket intressant och informativt läkarsymposium i Halmstad om diabetes. Vidare rapporterades det att Studieguppen Gemenskap skänkt 500 kronor och Lions Club i Varberg 1.000 kronor som hjälp vid starten.

Interimstyrelsen hade också diskuterat tänkta aktiviteter i framtiden och det lämnades en information om detta. Det som låg deltagarna varmt om hjärtat verkade vara en matlagningskurs i diabeteskost liksom andra kurser om folksjukdomen diabetes.

MS

Sött på ditt sätt.

Utan kolhydrater.
Utan sorbitol.

I kaffe, te och andra drycker

En liten Hermesetas sötar som 4 g socker. Det motsvarar ungefär två sockerbitar.

Finns i förpackningar om 500, 1000 och 8000 st.

I mat och bak – strö!

Tio gånger sötare än socker. Ströa direkt på flingor, filmjolk, fruktsallad...

I mat och bak – dropp!

Nu lättare att dosera ur praktisk droppflaska. Motsvarar 1 kg socker! Utmärkt till bakning, inläggningar, såser...

Hermesetas

Adaco

SÖDERHAMN

Sydöstra Hälsinglands Diabetesförening har haft sitt årsmöte på Vågens matsalar i Bollnäs. Föreningen som bildades 1960 har sitt verksamhetsområde i praktiskt taget hela Hälsingland. Bland mötesdeltagarna fanns medlemmar med ända upp till 5 mils resväg.

Sommarens utflyktsmål diskuteras. Föreningens speciella aktivitetskommitté fick i uppdrag att utarbeta planer för resan. Vid stadgeenligt val utsågs i styrelsen till ordförande Lennart Ytterbäck, Bollnäs. Kassör blev Birger Blom, Söderala och ledamot i styrelsen Ulla-Britt Lekstrand, Bollnäs. Övriga kvarstående i styrelsen är Henry Östlund, Kilafors, v ordf, och Carl-Olov Uppsal, Söderhamn.

Mötet inramades på ett mycket uppskattat sätt med folkmusik av Utomhertens Spelmanslag under ledning av Magnus Bergvall.

B

KRONOBERG

Trevlig sommarutflykt med diabetikerna i Kronoberg

Söndagen den 25 maj företog Diabetesföreningen Kronoberg och Kronobergs Läns Diabetesförening en trevlig utflykt till Jönköpings län. Färden ställdes först till Ta-berg. En underbar utsikt från bergstoppen gav många trevliga kameraobjekt för de ca 60 deltagarna. Efter en timmes avkoppling gick resan vidare till Gränna, där middag serverades på Ribbagården. Maten var erkänt god och stämningen hela tiden på toppnivå.

Efter maten fortsatte vi med båt till Visingsö, där »remmalag» var beställt till Kumlabý Ödekyrka, vilken omnämnes i hävderna redan 1136. Kyrkan är rikt utsmyckad med kalkmålningar, vilka dateras till 1300—1400-talet, sannolikt dock senare renoverade. För många av deltagarna var detta första besöket på Visingsö och alla föreföll nöjda med arrangemangen.

LOR

GÖTEBORG

Till sitt årsmöte hade Diabetesföreningen i Göteborg inbjudit psykologen Kerstin Fällström. Hon berättade om en undersökning hon gjort rörande personlighetsutvecklingen hos barn med diabetes. Materialet utgjordes av 59 göteborgsbarn i åldern 7—15 år, som hade haft diabetes mellan 1 och 12 år. Hon kunde konstatera att intelligensnivån hos dessa barn låg över genomsnittet, men att de hade vissa störningar och anpassningsproblem. Graden av dessa berodde på hur länge man haft diabetes. Antalet sjukhusvistelser spelade också en viss roll. Om föräldrarna hade upplevt upptäckten av diabetes hos sitt barn på ett dramatiskt sätt, gick detta igen även hos barnet. Kerstin Fällström kunde fastslå, att det var viktigt att mamma och pappa satte sig ned och talade om sina reaktioner. Kunde man ändra sin attityd, påverkade detta i sin tur också barnet. Föräldrafunktionen är alltså betydelsefull, och hur pass känslomässigt stört det diabetessjuka barnet blir hänger följakt-

ligen mycket på föräldrarnas sätt att bemästra situationen. Under frågestunden som följde på Kerstin Fällströms anförande kom bl a fram önskemål om föräldrakurser tillsammans med läkare, psykolog, kurator och andra.

Mötet besöktes av 120-talet personer. Vi noterar med glädje att våra yngre medlemmar i större utsträckning än tidigare börjat komma till våra sammankomster.

Förhandlingarna, som leddes av Rosa Johansson, Onsala, blev korta.

Mötet inleddes med parentation över Harald Raeder. I minnesorden erinrade Lars-Ove Samuelson om hans speciella intresse och insatser för diabetesungdomarna.

Verksamhetsberättelsen godkändes utan diskussion och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Som ordinarie ledamot i styrelsen efter Bengt Carlsson, som undanbett sig omval, inträdde Marga Lagerström. Vidare valdes tre nya suppleanter, men i övrigt är styrelsens sammansättning oförändrad.

Som avslutning på kvällen sjöng Eva Blume några visor till gitarr.

UNIL

GÖTEBORG

Göteborgsföreningens sektion i Kungsbacka var en av de lokalföreningar som deltog i den utställning, som kommunalrådet Ivar Franzén invigde den 26 april i Kulturhuset, Kungsbacka. Utställningen pågick fram till den 4 maj och hade namnet »Handikappad i dag». Publikanslutningen har varit osedvanligt god och det beräknas

att över 1.000 personer besökt Kulturhuset.

Förutom vår förening medverkade också DHR, De Blindas Förening, Hörselfrämjandet, FUB (Föreningen för utvecklingsstörda barn), astma- och allergiföreningen samt psoriasisföreningen.

Kulturnämnden har varit initiativtagare till utställningen. Kanske Kulturnämnden på Din ort också ville backa upp ett sådant här arrangemang, om Du tog kontakt med den?

Vår lokala aktivitet är inte särskilt omfattande. Ett medlemsmöte då och då, någon studiecirkel och utflykter brukar stå på programmet. Ett lotteri hjälper oss att finansiera verksamheten.

När vi fick erbjudande om att delta i utställningen, tyckte vi att vi skulle nappa på kroken och passa på att sprida information om diabetikernas situation. Förutom broschyrer av olika slag fick vi också låna några utställnings-skärmar från förbundet.

UNIL

GÖTEBORG

Intendent Sven Norlander på Tjolöholms slott utanför Kungsbacka stod på trappan till slottet, när deltagarna i vårutflykten fredagen den 23 maj samlades. Efter en kortare presentation började en rundvandring på slottet under sakkunnigt ciceronskap. En förmögen affärsman från Göteborg, James Fredrik Dickson, hade låtit uppföra slottet i slutet på 1800-talet. De flesta sakerna var kvar i original och många beundrande ord

hördes över alla de vackra föremål man fick beskåda.

Det här var inledningen till den traditionella samvaro, som varje vår ordnas för medlemmarna i föreningarna i Alingsås, Borås och Göteborg. Det var den sistnämnda föreningen som stod för arrangemanget i år. Efter slottsbesöket gick de över 150-talet deltagarna ner till »Stallet» dit serveringen är förlagd.

Till kaffet och landgången kunde man också avnjuta ett välkomponerat underhållningsprogram av SKF:s nöjespatrull. Sju man stark var truppen, som ibland fick förstärkning av en kvinnlig sångfågel. En tillgång utgjorde banjospelande Elon Olsson från Gamlestadspojkarna och trevlig konferencier var »Plutten» Johansson från Artistgillet. Den här nöjespatrullen arbetar helt ideellt och man reser runt till pensionärsföreningar och andra sammanslutningar med sin underhållning. Den långa, kraftiga slutapplåden vittnade om att inslaget var mycket uppskattat och man hade säkert gärna hört mera om inte bussarna för hemresan väntat.

UNIL

**Annonsera i
DIABETES**

TÄNK PÅ NARKOTIKA- PROBLEMET!

Inför sommarens
resor då engångs-
sprutor kommer till
användning

**Glöm ej att förstöra
Era använda
engångssprutor**

**Redaktionen
önskar sina
läsare en**

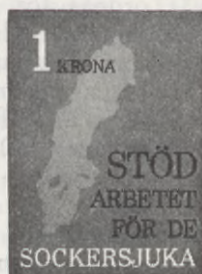
**TREVLIG
SOMMAR**

Stöd arbetet för de sockersjuka!

Stöd Svenska Diabetesförbundets arbete för de sockersjuka genom att köpa förbundets brevmärke. Vid beställning användes lämpligen nedanstående beställningssedel. Den skall insändas till:

Svenska Diabetesförbundet
Box 6609
113 84 STOCKHOLM

*Diabetesförbundets
brevmärke*

Undertecknad beställer härmed att sändas mot postförskott:

..... st kartor (om 20 märken) à 20:— kr

..... st märken à 1:— kr

Porto tillkommer.

Namn:

Adress:

Postadress:

Läs Diabetes

Prenumerera på Diabetes

Rekommendera Diabetes

*Svenska
Diabetesförbundet*

Styrelsens förvaltningsberättelse

verksamhetsåret

1 januari 1974

—31 december 1974

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen har haft sitt säte i Stockholm. Verksamhetsåret är det första av de två som omfattas av tiden mellan riksstämorna 1974 och 1976. Förbundsstyrelsen valdes för två år vid riksstämman i Stockholm den 24 maj 1974 och fick följande sammansättning:

Arbetsutskottet

Ordinarie

Ordförande: Fru Nancy Eriksson, Stockholm

Kassaförvaltare: Hr Lennart Dahlström, Stockholm

Övriga ledamöter: Hrr Rolf Luft, Stig Andersson, Stockholm, Bertil Olsson, Norrköping, Börje Larsson, Luleå och Eskil Jonsson, Göteborg.

Suppleanter

Fru Carin Dandenell och Elisabeth Lindgren, Stockholm.

Övriga i förbundsstyrelsen

Ordinarie

Hrr Yngve Stranke, Karlskrona, Per Köhlin, Karlstad, fru Ingrid Ohlsson, Södra Sandby, hrr Holger Gustafsson, Karlsborg, Hans Söderman, Gävle, Curt Gardfjell, Bonässund, Bo Lundberg, Umeå och Bengt Käll, Huskvarna.

Suppleanter

Hrr Alf Gustavsson, Alingsås, Bertil Ström, Åsbro och Billy Lyander, Visby.

Revisorer

Till revisorer valde riksstämman auktoriserade revisorn Börje Lindeberg, Stockholm med auktoriserade revisorn Jan Engström, Stockholm som suppleant samt hrr Lennart Hammarström, Stockholm och Kurt Sandsjö, Göteborg med hr Evert Hultqvist, Borlänge som suppleant.

Kansli

Ingmar Nygren-Bonnier har tjänstgjort som kanslichef, Birger Pehrson som ombudsman, fru Margit Stridh som kassörska samt Britt Wikström, Inger Bohlund (1/1—15/6) och Monica Hulting (5/8—31/12) som kontorsbiträden.

Styrelse- och AU-sammanträden

Förbundsstyrelsen har sammanträtt den 6 april, 24 maj och den 7 december, arbetsutskottet har haft 4 protokollförda sammanträden och dessutom utgjort särskild lotteristyrrelse.

Läkarrådet

Förbundets läkarråd har bestått följande ledamöter:

Överläkare Bo Andersson, Stockholm, ordförande

Docent Jan Östman, Stockholm, sekreterare

Docent Gunnar Engleson, Lund

Professor Rolf Luft, Stockholm

Professor Yngve Larsson, Linköping

Docent Sven-Erik Fagerberg, Örebro

Docent John Christiansson, Kristianstad

Professor Sture Falkmer, Umeå

Docent Claes Hellerström, Uppsala

Docent Per Björntorp, Göteborg

Läkarrådet har haft ett sammanträde den 6 april och dessutom stått i fortlöpande kontakt med förbundskansliet. Ur forskningsfonden har forskningsbidrag på 200.000 kronor ställts till förfogande. Efter förslag från läkarrådet har ur fonden bidrag utbetalats till följande forskare:

Adamson, Stockholm
Albertsson-Wiklund, Göteborg

Almér, Malmö

Arner, Huddinge

Bergengren, Umeå

Berne, Uppsala

Björk, Stockholm

Borg, Uppsala

Emdin, Umeå

Grill, Stockholm

Gunnarsson, Uppsala

Gylfe, Umeå

Hägg, Umeå

Krotkiewski, Göteborg

Larsson, Göteborg

Lithell, Uppsala

Riesenfeld, Uppsala

Sullivan, Göteborg

Söderberg, Umeå

Tranberg, Lund

Widström, Danderyd

Wilander, Uppsala

Ågren, Uppsala

Ostensson, Uppsala

Förutom ovannämnda anslag har förbundet anslagit 25.000 kronor till professor Yngve Larsson och medarbetare i Linköping, 20.000 kronor till docent Kjell Asplund, Uppsala och 25.000 kronor till en ögonforskningsfond som förvaltas av överläkare Bo Andersson.

Läns- och lokalföreningarna

Antal under året arbetande lokalföreningar var 70 med 20.982 medlemmar, vilket innebär en medlemsökning med 1.190 från föregående år. Under året har en ny lokalförening bildats i Hagfors. Länsföreningar finns nu organiserade i de flesta län.

Stockholms- och Malmöföreningarna har liksom tidigare drivit egna barnkolonier på Barnens Ö

resp Lindgården i Höllviksnäs. Till dessa kolonier har ett 50-tal barn i åldern 6—12 år beretts plats.

Flera föreningar har under året fått expeditiionslokaler, ett par med fast anställd personal.

Länsföreningarna i Östergötlands län och Skaraborgs län har anordnat funktionärskurser på Bocksjölägret i samarbete med ABF. Föreningarna i Gästrikland och Dalarna har anordnat en funktionärskurs på Diabetesgården. Efter länsföreningarnas hemställan till landstingen har nu fotvårdsspecialister anställts vid lasaretten i Karlskrona, Borås, Norrköping, Linköping, Ätvidaberg och på två sjukhus i Stockholm.

Regionala konferenser

Den Nordsvenska regional konferensen hölls i Örnsköldsvik den 14—15 september med medverkan bl a av förbundsordföranden Nancy Eriksson. Den Mellansvenska regionen höll konferens i Örebro den 22 september med medverkan av ombudsman Birger Pehrson som även deltog i den Västsvenska regionens konferens i Alingsås den 26 oktober. Den Östsvenska regionkonferensen hölls i Södertälje den 19—20 oktober och den Sydsvenska i Växjö den 12 oktober.

Riksstämman

Årets riksstämma hölls på Hotell Foresta, Lidingö den 23—25 maj med 162 ombud från 56 föreningar. Till stämman hade inbjudits socialminister Sven Aspling, generalsekreteraren i IDF Mr. James G. L. Jackson, ordföranden Sven Hellesen och kanslichefen

Oscar Jensen från det danska diabetesförbundet, vice ordföranden Tero Kangas och kanslichefen Sep-po Marttinen från det finska förbundet. Från det norska förbundets läkarråd kom Knud Aas med hustru samt som representant från HCK Margareta Persson. Stämmans första dag ägnades åt en vetenskaplig avdelning med mycket intressanta föredrag av av professor Rolf Luft, docent Jan Östman och överläkare Bo Andersson. Den avgående styrelseledamoten docent Gunnar Engleson och skådespelaren Max von Sydow utsågs till hedersledamöter i förbundet. Riksstämman antog nya stadgar för förbundet, länsföreningar och lokalföreningar. Vidare behandlades 15 motioner. Stämman avslutades med en intressant rundvandring på Millesgården. Ett varmt tack riktas till Stockholmsföreningen för en välordnad riksstämma.

Vårdnadshavarekurs

Under veckan 12—16 augusti anordnades en vårdnadshavarekurs på Bocksjölägret. I kursen deltog 25 föräldrar och 18 barn. Som föreläsare medverkade dr Per Köhlin, sjuksköterskan Gunilla Gawell och dietisten Karin Malers. Samtalen kring socialmedicinska frågor leddes av Ingmar Nygren-Bonnier och Birger Pehrson.

Diabetesgården Nordanede

Den alltmer populära Diabetesgården i Nordanede har varit öppen under skolornas vintersportlov, påskveckan och från slutet av maj

till oktober. Dessutom var gården öppen under jul- och nyårshelgerna. Efter det att den nya annexbyggnaden nu tagits i bruk har sammanlagt ca 400 personer gästat gården. Fru Stina Frisk har varit husmor och som biträdande husmor har fru Anna Bohlin tjänstgjort.

Bocksjöläget

A. Barnkoloni - ungdomsläger

Under perioderna 15/6—13/7 och 20/7—10/8 anordnades barnkolonier för diabetesbarn i åldern 7—14 år. Under den sistnämnda perioden anordnades också ett ungdomsläger. Sammanlagt deltog 80 barn och ungdomar. Docent Kurt Palmén och dr Soli Bhiladvala ansvarade för läkarkontrollerna vid läget, och sjuksköterskorna Barbro Sultan och Leif Andersson svarade för den dagliga medicinska övervakningen. Som lägerchef har hr Holger Gustafsson, Karlsborg fungerat. Dessutom har särskilda lek- och idrottsledare varit anställda.

B. Övrig verksamhet

Under veckoslut har föreningar i Syd- och Mellansverige gästat läget.

Textilinsamling

I samarbete med Ystads Export AB har textilinsamling bedrivits liksom tidigare och inbringat ca 30.000 kronor.

Rikslotteri

Diabetesförbundet anordnade under tiden 1 april—30 september ett rikslotteri som omfattade 200.000 lotter à 2 kronor. Lotte-

riet blev slutsålt och styrelsen riktar ett tack till alla de föreningar som hjälpte till med försäljningen.

Jultian

Förbundets Jultia har liksom tidigare utsänts till medlemmar och fackföreningar. Årets kampanj gav drygt 48.000 kronor, vilket är något mer än föregående år.

Tidningen Diabetes

Tidningen har utkommit med 6 nummer i en upplaga av 21.500 exemplar. Redaktör är Ingmar Nygren-Bonnier och i redaktionskommittén ingår fru Nancy Eriksson, docenterna Gunnar Engleson och Jan Östman.

Anslutning till organisationer

Förbundet är anslutet till ABF och ingår i Statens Handikappråds referensgrupp. Många av förbundets lokalföreningar är lokalt anslutna till HCK. I läns- och kommunalhandikappråden är tredjedelen resp hälften av förbundets lokalföreningar representerade.

Hemställningar

Förbundet har återigen hos socialstyrelsens hjälpmedelsbyrå begärt att självtestmaterial skall uppföras på förteckningen över fria hjälpmedel. Vidare har länsföreningarna hemställt hos landstingen om att fotvårdskliniker måtte inrättas vid lasaretten runt om i landet. Centralt har förbundet hos socialdepartementet begärt att fotbehandlingarna måtte bli ersättningsbar genom sjukförsäkringen i avvaktan på att fotvårdskliniker

inrättas vid lasaretten. I den mån sådana kliniker inrättas inom sjukvården har förbundet också hemställt om att låta den bli taxebunden såsom andra specialtjänster.

Internationellt

Förbundet är anslutet till den Internationella Diabetes Federationen (IDF). IDF:s ordförande och sekreterare hade överläggningar i Stockholm i maj angående federationens arbete. IDF:s tidning News Bulletin som utkommit med två nummer under året har moderniserats.

Tillsammans med övriga nordiska diabetesförbund ingår Svenska Diabetesförbundet i Nordiska Diabetikers Samarbetkommitté. Kommittén hade i samband med riksstämman ett sammanträde i Stockholm den 22 maj med deltagande av representanter från de danska och finska diabetesförbunden.

Svenska Diabetesförbundet utgör sekretariat för det Skandinaviska Sällskapet för Diabetesforskning. Sällskapet höll sitt ordinarie årsmöte i Helsingfors den 11 maj.

Den 5—8 april deltog kanslichefen Ingmar Nygren-Bonnier i det engelska förbundets 40-årsjubileum som under högtidliga former firades i Edinburgh, Skottland. I anslutning hölls ett möte för representanter från ett antal europeiska förbund.

Sergelreklam

Sergelreklams verksamhet har pågått planerligt under året och beträffande ekonomin hänvisas till särskild redovisning.

Test av livsmedel

Testkommittén bestående av assistent Ulla Sahlén, licentiat Hans Gutenberg, dr Bo Andersson och Ingmar Nygren-Bonnier, har förutom de egentliga arbetsuppgifterna i anslutning till ett stort antal ansökningar om erhållande av förbundets granskningsmärke haft en rådgivande funktion såväl till statens livsmedelsverk som ett flertal producenter med anledning av lagen om specialdestinerade livsmedel. I det vetenskapliga råd livsmedelsverket tillsatt som bl a arbetar med att behandla ansökningar avseende specialdestinerade livsmedel, ingår dr Bo Andersson och professor Rolf Luft.

Försäljning av livsmedel

Provförsäljning av Findus enportionsmat för diabetiker har fortsatt under året. Föreningarna i Luleå, Stockholm och Norrköping har bedrivit försäljning. Göteborgs- och Malmöföreningarna har avslutat sin försäljningsverksamhet och föreningen i Örebro har påbörjat provförsäljningen.

Förbundet har under året diskuterat med AB Findus om möjligheten av att låta de aktuella rätterna försälas via befintliga detaljister, för att på så sätt uppnå en mer riksomfattande service. Diskussionerna är ännu ej slutförda.

Diabetesdagen

Under september månad firades traditionsenligt Diabetesdagen. Informationsmöten anordnades runt om i landet och förbundets kampanjmärke såldes av skolorna i ca 200.000 exemplar.

I anslutning till kampanjen presenterade tidningen Expressen i samarbete med förbundet en artikelserie om diabetes.

Läkarsymposier

Under året har fyra läkarsymposier arrangerats i samarbete med Nordisk Insulinlaboratorium och Svenska Hoechst Läkemedels AB. Den 11 februari på Frimurarhotellet i Linköping med 132 deltagare, den 6 maj på Hotell Witt i Kalmar med 82 deltagare, den 23 september på Hotell Bodensia i Boden med 120 deltagare och den 18 november på Grand Hotell i Falun med 97 deltagare. Vid dessa symposier har det senaste inom behandling och forskning presenterats av bl a professor Rolf Luft och dr Bo Andersson. En presentation av förbundets verksamhet har också lämnats. Dessutom har berörda lokalföreningar inbjudits.

Vidareutbildning av sjuksköterskor

Under året arrangerades en uppföljningskurs den 11—12 maj för de sjuksköterskor som deltagit i veckokursen hösten 1973. 31 sjuksköterskor deltog. Den 14—19 oktober anordnades en fortbildningskurs enligt i stort sett samma modell som tidigare år. Kursledare för både uppföljnings- och fortbildningskursen var instruktions-sköterskan Kerstin Sparre, Karolinska Sjukhuset. 42 sjuksköterskor från hela landet deltog. Stöd till kurserna lämnades av Boehringer Mannheim Scandinavia AB, Nordisk Insulinlaboratorium, Novo Industri AB och Svenska Hoechst Läkemedel AB.

Reseverksamhet

A. Sällskapsresor

I samarbete med LB Resebyrå arrangerades en sällskapsresa för diabetiker och deras anhöriga till Ulcinj Lido i Jugoslavien. I resan deltog drygt 50 personer och sjuk-sköterska var Birgitta Adolfsson.

B. Utlandsresor för ungdom

I samarbete med Centralnämnden för skolungdomsutbyte har som tidigare år ett antal diabetesungdomar kunnat vistas en dryg månad i för dem lämpliga hem företädesvis i England.

C. Kongressresor

I anslutning till Europeiska diabetesläkarsällskapets kongress i Jerusalem anordnade förbundet i samarbete med LB Resebyrå en charterresa för medlemmar i Skandinaviska läkarsällskapet.

Information

I samarbete med Svenska Hoechst Läkemedel AB framställdes ett informationspaket genom vilket förbundet tillförts ett stort antal nya medlemmar.

Slutord

1974 har varit ett år i utveckling och framgång. Medlemsantalet har ökat. Länsföreningar har bildats i många län. Våra »gårdar» har haft fler gäster och haft öppet längre tid än tidigare. Efterfrågan har varit större än som kunnat tillgodose. Detsamma gäller sjuksköterskekurserna och anslutningen har varit mycket stor till läkarsymposierna.

De samlade ansträngningarna

har varit att ge en bättre diabetesvård. Forskningsfonden har rönt stor omtanke av allmänhet och medlemmar. Till myndigheter och

allmänhet liksom till ett mycket arbetsbelastat kansli riktar styrelsen ett varmt tack.

Styrelsen

STIFTELSEN SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS FORSKNINGSFOND

Styrelsens årsberättelse för verksamhetsåret 1974

Styrelsen bestående av samma personer som utgör Svenska Diabetesförbundets styrelse har varit fru Nancy Eriksson, ordförande, hr Lennart Dahlström, kassaförvaltare, hrr Rolf Luft, Stig Andersson, Bertil Olsson, Börje Larsson, Eskil Jonsson, Yngve Stranke, Per Köhlin, fru Ingrid Ohlsson, hrr Holger Gustafsson, Hans Söderman, Curt Gardfjell, Bo Lundberg och Bengt Käll.

Styrelsen har under året hållit två sammanträden. Vid sammanträdet den 6 april beslöt styrelsen,

efter att ha inhämtat Läkarrådets yttrande över inkomna ansökningar, att utdela 200.000 kronor enligt bifogad förteckning. Därutöver har styrelsen utdelat specialanslag på tillsammans 70.000 kronor. Vid sammanträdet den 7 december beslöt styrelsen att för år 1975 ställa 250.000 kronor till förfogande för vetenskaplig forskning rörande diabetes. Beträffande stiftelsens ekonomi hänvisas till bifogat sammandrag av räkenskaperna för år 1974.

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS HJÄLPFOND

Styrelsens årsberättelse för verksamhetsåret 1974

Styrelsen har bestått av följande personer: fru Nancy Eriksson, ordförande, hr Lennart Dahlström, kassaförvaltare, hrr Rolf Luft, Stig Andersson, Bertil Olsson, Börje Larsson och Eskil Jonsson. Suppleanter har varit fru Carin Dan-

denell och fru Elisabeth Lindgren. Styrelsen har haft 4 sammanträden varvid anslag utdelats företrädesvis för fotvård. Beträffande fondens ekonomi hänvisas till bifogat sammandrag av räkenskaperna för år 1974.

LYDIA OCH OSCAR LINDERS MINNESFOND

Styrelsens årsberättelse för verksamhetsåret 1974

Styrelsen har bestått av följande personer: fru Nancy Eriksson, ordförande, hr Lennart Dahlström, kassaförvaltare, hrr Rolf Luft, Stig Andersson, Bertil Olsson, Börje Larsson och Eskil Jonsson. Suppleanter har varit fru Carin Dandennell och fru Elisabeth Lindgren.

Vid sitt sammanträde den 26 november beslöt styrelsen att till var och en av de 28 sökande utdela 200 kronor i anslag. Beträffande fondens ekonomi hänvisas till bifogat sammandrag av räkenskaperna för året.

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS BOKSLUT 31/12 1974

Balansräkning per den 31/12 1974

	<i>Tillgångar</i>	<i>Skulder</i>
Kassa	2.023:90	
Bank	400.589:43	
Postgiro	25.422:02	
Diabetesgården Nordanede	6.000:—	
Fastigheten Moen, Bocksjö	1:—	
Inventarier, kansli	1:—	
Inventarier Bocksjö	1:—	
Norrman-grafik	14.000:—	
Förlagsböcker	1:—	
Varulager livsmedel Findus	2.791:95	
Aktier	418.859:97	
Obligationer	42.805:—	
Fordran å Sergelreklam	56.379:—	
Fordran å Seller's Reklam	1.568:80	
Fordringar å kommuner m. fl.	64.032:60	
Redovisningsförskott	1.044:35	
Diverse fordringar	59.367:93	
Förutbetald hyra för 1975	4.900:—	
Utlägg lotteri 1975	30:—	
Fordran mervärdeskatt	501:—	
Anställdas källskatt		13.650:—
Interimskulder		19.908:45
Leverantörer		14.918:95
Felgireringar		90:—
Linders fond		372:88
Forskningsfonden		6.874:80
Hjälpfond		46.281:—
Kapital 1.1.1974		995.416:26
Överskott 1974		2.807:61
	Kronor 1.100.319:95	1.100.319:95

Aktieportföljens deklarationsvärde 31.12.1974 kr 420.012:—

Resultaträkning för år 1974

	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>
Kansli, löner	205.190:05	
» arbetsgivaravgifter	41.984:—	
» omkostnader	25.353:67	

Resekostnader enl. specifikation	20.795:22	
Förbundets omkostnader enl. specifikation	158.287:20	
Administrationsersättning från Sergelreklam och tidskriften		75.000:—
Nordanede enligt specifikation	45.421:27	
Bocksjö enl. specifikation	34.318:14	
Fastigheten Moen, Bocksjö, enl. specifikation	41.186:55	
Kursverksamhet		7.370:85
Hjälpverksamhet	3.150:—	
Tidskriften Diabetes	19.967:63	
Varuservice Findus		486:66
Ränteinkomster		31.635:41
Aktieutdelningar		17.914:50
Medlemsavgifter		141.570:—
Anslag		50.000:—
Gåvor		26.515:—
Penninggåvor i st. f. blommor		62.769:95
D-dagen 1974		41.787:49
D-dagen 1973	4.036:10	
Norrman-grafik		20.473:—
Jultian		48.104:15
Julinsamling		34:—
Brevmärken		108:15
ID-kort		969:50
Brevskolekurs		59:50
Broschyrer		2.032:70
Textilinsamling		29.477:20
Livsmedelsattrapper	1.939:27	
Livsmedelstest		6.014:45
Resetjänst		2.350:25
Lotteri 1974		49.000:—
Diverse intäkter		860:—
Avskrivning Diabetesgården Nordanede	10.096:05	
Årets överskott	2.807:61	
	Kronor	614.532:76 614.532:76

Specifikation av resekostnader 1974

Resor till sammanträden styrelse och AU	7.587:52
Besök vid DF-möten	2.375:50
Regionala styrelsekonferenser	967:90
Specialresor	2.760:05
Riksstämman	7.104:25
	Kronor 20.795:22

Specifikation av förbundets omkostnader 1974

Diverse kostnader	40.294:81
Arvoden styrelse och AU	7.138:85
Sammanträdeskostnader styrelse och AU	1.464:25
Kontorsmaterial	9.355:—
Teleavgifter	10.804:55
Porto, transporter	10.184:20
Försäkringar	1.017:30
Representation, uppvaktningar	5.444:75
Kostnader för regionalträffar	476:—
Årsavgift till IDF	9.423:26
Egna trycksaker	7.395:05
Tidningar, böcker	258:—
Årsavgift till ABF	2.968:80
Arbetsgivaravgifter	4.019:—
Kostnader för riksstämman	11.012:30
Kostnader för bildande av lokalföreningar	763:45
Bokföringskostnad	7.000:—
Revisionskostnad	7.753:—
Filmer	62:25
Medlemsregister	2.584:83
Medlemsblock	4.523:50
Inventariet	4.344:05
Speciella anslag	10.000:—
Kronor	158.287:20

Tidskriften DIABETES år 1974

	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>
Prenumerationer, kollektiva		114.580:—
Prenumerationer, enskilda		2.581:90
Annonsinkomster		36.010:76
Tryckningskostnader	75.945:—	
Expedieringskostnader	12.123:34	
Portokostnader	33.763:25	
Klichéer	1.528:—	
Omkostnader	49.674:70	
Diabetesbandet	106:—	
Årets underskott		19.967:63
Kronor	173.140:29	173.140:29

Specifikation av verksamheten Nordanede 1974

	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>
Löner	54.716:85	
Arbetsgivaravgifter	11.000:—	
Livsmedel	50.013:59	
Förbrukningsartiklar	2.385:58	
Tvätt	6.039:05	
Elförbrukning	6.678:55	
Teleavgifter	1.345:70	
Resor och transporter	269:30	
Försäkringar	8.224:—	
Inventarietköp	7.617:85	
Diverse kostnader	2.820:80	
Avgifter		98.020:—
Avgifter till vinterläger		2.515:—
Gåvor		5.155:—
Förbundets kostnad		45.421:27
Kronor	151.111:27	151.111:27

Specifikation av verksamheten Bocksjö 1974

	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>
Vinterläger	9.674:—	805:06
Kurs för vårdnadshavare	13.762:25	6.350:—
Barnkoloni:		
Sjuksköterska	4.770:—	
Biträdande sjuksköterska	4.770:—	
Husmor	7.922:60	
Vårdbiträden	18.503:—	
Övrig personal	38.309:25	
Arbetsgivaravgifter	15.200:—	
Livsmedel	55.774:30	
Övriga kostnader	11.653:30	
Avgifter		144.348:65
Kurs för funktionärer	491:50	
Weekendträffar	6.311:65	1.320:—
Förbundets kostnad		34.318:14
Kronor	187.141:85	187.141:85

Specifikation för fastigheten Moen Bocksjö 1974

	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>
Fastighetsskötsel	8.528:—	
Inköp inventarier och utrustning	13.434:65	
Diverse omkostnader	26.449:73	
El	13.107:80	
Försäkring	3.441:—	
Reparation och underhåll	10.833:25	
Sotning	70:45	
Renhållning	265:50	
Försäljning skogsprodukter		1.569:83
Arrenden och hyror		540:—
Gåvor och anslag		32.834:—
Förbundets kostnad		41.186:55
	Kronor 76.130:38	76.130:38

SERGELREKLAM

Resultaträkning för år 1974

<i>Kostander</i>		<i>Intäkter</i>	
Hyror	26.769:—	Försäljning	200.970:48
Service	31.740:60	Intäktsräntor	499:84
Omkostnader	53.793:12	Årets underskott	1.455:36
Försäljningskostnader ..	76.505:25		
Avskrivning affischtavlor	14.117:71		
	Kronor 202.925:68		Kronor 202.925:68

Balansräkning per den 31/12 1974

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder och eget kapital</i>	
Kassa	514:80	Leverantörer	6.791:20
Sv. Handelsbanken	18.516:15	Sv. Diabetesförbundet ..	56.379:—
Stockholms Sparbank ..	3.880:76	Utg. debiterad Mv-skatt	1.697:30
Postgiro	6.978:92	Redovisning Mv-skatt ..	2.168:—
Kundfordringar	11.313:10	Debiterad reklamskatt ..	832:45
Ingående Mv-skatt	12:20	Redovisning reklamskatt	4.331:—
Interimsfordringar	41.544:50	<i>Eget kapital</i>	
Inventarier	1:—	Per 1.1.74 ..	12.017:84
		Underskott	
		1974	— 1.455:36
	Kronor 82.761:43		10.562:48
			Kronor 82.761:43

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS FORSKNINGSFOND 1974

Resultaträkning för år 1974

	<i>Kostnader</i>	<i>Intäkter</i>
Ränteintäkter		35.379:85
Aktieutdelningar		37.673:50
Testamentsdonationer		655.921:63
Gåvor		80.073:—
Penninggåvor i stället för blommor		40.887:75
Utbetalda anslag 1974	294.879:85	
varav beviljade 1973 och tid. ./.	51.500:—	
	243.379:85	
Anslag beviljade 1974, ej utbetalda pr 31.12.1974	81.500:—	324.879:85
Kostnader för läkarrådet		1.426:70
Övriga omkostnader		3.895:80
Årets överskott	519.733:38	
	Kronor 849.935:73	849.935:73

Balansräkning per den 31/12 1974

	<i>Tillgångar</i>	<i>Skulder</i>
Bank	775.042:37	
Aktier	862.900:26	
Beviljade, ej utbetalda anslag		140.750:—
Reserverade medel för anslag		355.000:—
Reserverade medel för social undersökning		15.000:—
Fordran å Svenska Diabetesförbundet	6.874:80	
	1.644.817:43	510.750:—
Kapital 1.1.1974	614.334:05	
Överskott 1974	519.733:38	1.134.067:43
	Kronor 1.644.817:43	1.644.817:43

Aktieportföljens deklarationsvärde 31.12.1974 kr 879.098:—

LYDIA OCH OSCAR LINDERS MINNESFOND 1974

Tillgångar:

Aktier deponerade i Svenska Handelsbanken depå S 14 663 899 ..	68.881:60
Kapitalmedelskonto S 14 663 899	6.455:15
	Kronor 75.336:75

Eget kapital:

Kapital per 1.1.1974	75.127:75
Kapitaliserad avkastning 1974	209:—
	75.336:75
	Kronor 75.336:75

Deklarationsvärde 31.12.1974 för aktieinnehav kronor 54.258:—.

Drottningssylt

- lockande
läcker nyhet
från Heistad!

Ren naturprodukt av hallon och blåbär, ofärgad, sötad utan socker, verkligt välsmakande.

Snygg glasburk inneh. 310 g. Samma pris som Heistad hallonsylt.

Granskad av Sv. Diabetesförbundet. Du finner den i butiken under skylten "sockerfritt"

Pröva Drottningssylt för omväxlings skull.

Heistad

ledande tillverkare
av diabetesprodukter

MARKNADSFÖRES
AV

säljtrion ab
planerat aktiv förändring

Malmö
040-687 87

Göteborg
031-87 03 20

Stockholm
08-97 01 55

Örebro
019-13 04 70

FÖRTECKNING ÖVER UTDELADE FORSKNINGSBIDRAG 1974

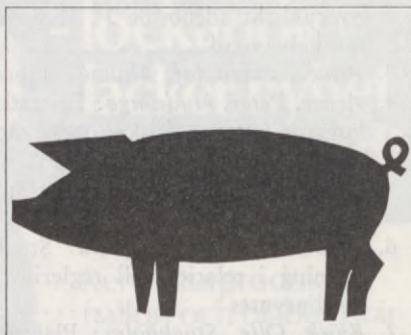
1. <i>Adamsson, Ulf, Stockholm</i> : Tillväxthormonets akuta effekter på insulinfrisättningen hos människa	10.000:—
2. <i>Albertsson-Wikland, Kerstin, Göteborg</i> : Hormonell kontroll av cykliskt adenosine 3', 5'-monofosfatmetabolism (cAMP) i muskelvävnad	5.000:—
3. <i>Almér, Lars-Olof, Malmö</i> : Fibrinolys vid diabetes mellitus	5.000:—
4. <i>Arner, Peter, Huddinge</i> : Fortsatta studier av cykliskt AMP i humant fett hos friska, obesa samt diabetiker	9.000:—
5. <i>Bergengren, Harald, Umeå</i> : Experimentella undersökningar av inverkan av oorganiskt fosfat på exogen och endogen diabetes	7.000:—
6. <i>Berne, Christian, Uppsala</i> : Studier av beta-cellens lipidomsättning i relation till regleringen av insulinfrisättning och insulinsyntes	7.000:—
7. <i>Björk, Olle, Stockholm</i> : Placentaförändringar vid manifest och latent diabetes	9.000:—
8. <i>Borg, Håkan, Uppsala</i> : A ₁ -cellerna vid experimentell och spontan diabetes	6.000:—
9. <i>Emdin, Stefan, Umeå</i> : Fortsatta studier av insulinets evolution	10.000:—
10. <i>Grill, Valdemar, Stockholm</i> : Adenylcyklas-cykliskt AMP-systemets betydelse för glykosinducerad insulinfrisättning ..	10.000:—
11. <i>Gunnarsson, Rolf, Uppsala</i> : Fortsatta studier av B-cellernas metabolism och funktion vid diabetes	10.000:—
12. <i>Gylfe, Erik, Umeå</i> : Fortsatta studier av B-cellernas innehåll av fria aminosyror	9.000:—
13. <i>Hägg, Erik, Umeå</i> : Fortsatta svepelektronmikroskopiska studier av njurglomeruli vid diabetesnefropati hos människa och vid exogen och endogen experimentell diabetes	10.000:—
14. <i>Krotkiewski, Marcin, Göteborg</i> : Studier av corticosteroiders effekt på regional fettcellstorlek och metabolism	5.000:—
15. <i>Larsson, Bo, Göteborg</i> : Prospektivstudier av olika fetmatyper vad gäller risk för diabetes mellitus och hjärt-kärl-sjukdom	7.000:—
16. <i>Lithell, Hans, Uppsala</i> : Studier över insulineffekter på lipoproteinlipas i fettväv in vivo och in vitro	10.000:—
17. <i>Ludvigsson, Johnny, Linköping</i> : Den sociala situationens betydelse för sjukdomskontrollen hos barn och ungdom med diabetes mellitus	10.000:—
18. <i>Naeser, Peter, Uppsala</i> : Funktionella och morfologiska studier av binjurarna hos möss med ärftlig diabetes och fetma (genotyp <i>obob</i>)	5.000:—

Nya Leo insulinpreparat R.I.

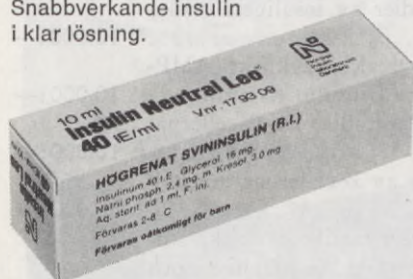
Högrenat svininsulin

R.I. (Rare Immunogenum) anger, att dessa nya preparat endast sällan medför en immunogen reaktion som leder till bildande av antikroppar.

Leo-insulinpreparaten har alltså sedan år 1968 innehållit enbart svininsulin och man har därför kunnat rena dem till R.I.-kvalitet utan att deras välkända duration har förändrats.

Insulin Neutral Leo
Snabbverkande insulin
i klar lösning.

Insulin Retard NPH Leo
Med retarderad verkan.
Mikrokristallinsk
suspension.

Preparaten kan blandas i injektionssprutan i de proportioner som önskas utan att de olika enskilda preparaten mister sina karakteristiska egenskaper - och kan sålunda anpassas till patienternas individuella behov.

Nordisk Insulinlaboratorium

Ombud:
AB Leo, Hälsovägen, 252 42 Helsingborg
Tel. 042 - 12 06 00

19. <i>Riesenfeld, Tomas, Uppsala</i> : Studier av glykogenmetabolismen i de Langerhanska öarnas B-celler in vitro	5.000:—
20. <i>Sullivan, Lars, Göteborg</i> : Studier av den metaboliska förändringen efter fysisk träning av patienter med obesitas	8.000:—
21. <i>Söderberg, Monica, Umeå</i> : Fortsatta studier över upptag och oxidation av D-sorbitol i de Langerhanska öarna	7.000:—
22. <i>Tranberg, Karl-Göran, Lund</i> : Insulinets leverupptag samt dess effekter på lever, splanchnicusvävnad och perifer vävnad vad avser omsättning av glykos och fria fettsyror	10.000:—
23. <i>Widström, Anders, Danderyd</i> : Vidare analys av insulinfrisättningen efter pankreatit	9.000:—
24. <i>Wilander, Erik, Uppsala</i> : Effekt av långtidsbehandling av steptozotocin och N-nitrosometylurea i subdiabetogen dos ..	6.000:—
25. <i>Ågren, Ambjörn, Uppsala</i> : Fortsatta bioenergetiska studier av Langerhanska öarna hos möss med ärftlig diabetes	4.000:—
26. <i>Östenson, Claes-Göran, Uppsala</i> : Experimentella studier av de Langerhanska öarnas A ₂ -celler, speciellt med hänsyn till funktion och metabolism vid diabetes mellitus	7.000:—
	<hr/>
	Kronor 200.000:—

MEDLEMSANTAL 1973 OCH 1974

Förening	Ant. medl. 30/9 1973	Ant. medl. 30/9 1974	+ —
A1 Stockholm	3.370	3.718	+ 348
B1 Södertälje	275	316	+ 41
C1 Uppsala	346	360	+ 14
D1 Nyköping	161	175	+ 14
2 Eskilstuna	374	369	— 5
3 Katrineholm	113	111	— 2
E1 Linköping	256	328	+ 72
2 Norrköping	617	650	+ 33
3 Ätvidaberg	41	47	+ 6
4 Motala	99	133	+ 34
5 Finspång	41	85	+ 44
F1 Jönköping	220	219	— 1
2 Eksjö	333	346	+ 13
3 Värnamo	208	224	+ 16
G1 Växjö	416	439	+ 23
2 Ljungby	178	182	+ 4
H1 Kalmar	277	307	+ 30
3 Västervik	258	274	+ 16
4 Oskarshamn	291	274	— 17
I1 Gotland	122	119	— 3
K1 Blekinge	376	405	+ 29
L1 Kristianstad	236	246	+ 10
2 Hässleholm	150	182	+ 32
3 Simrishamn	91	95	+ 4
M1 Malmö	584	598	+ 14
2 Helsingborg	459	459	± 0
4 Landskrona	190	176	— 14
5 Höganäs	150	157	+ 7
N1 Halmstad	222	221	— 1
O1 Göteborg	1.225	1.307	+ 82
2 Uddevalla	162	180	+ 18
P1 Borås	565	533	— 32
3 Alingsås	171	175	+ 4
4 Vänersborg/Trollhättan	120	128	+ 8
R1 Lidköping	264	275	+ 11
2 Skövde	321	331	+ 10
3 Mariestad	160	170	+ 10
4 Falköping	151	157	+ 6
S1 Karlstad	118	130	+ 12

2	Kristinehamn	328	304	— 24
3	Hagfors (ny)		17	+ 17
4	Arvika	67	72	+ 5
5	Filipstad	121	120	— 1
T1	Örebro	602	646	+ 44
2	Karlskoga	228	241	+ 13
U1	Västerås	395	392	— 3
2	Norberg	217	233	+ 16
3	Hallsta/Sura	123	131	+ 8
5	Arboga	59	63	+ 4
W1	Falun/Borlänge	314	307	— 7
2	Hedemora	112	116	+ 4
3	Ludvika	166	148	— 18
X1	Gävle	235	246	+ 11
2	Sandviken	197	184	— 13
3	Söderhamn	110	108	— 2
Y1	Härnösand	195	228	+ 33
2	Örnsköldsvik	325	325	± 0
3	Sundsvall	256	302	+ 46
Z1	Jämtland	199	349	+150
AC1	Umeå	276	256	— 20
2	Skellefteå	365	372	+ 7
3	Lycksele	95	91	— 4
4	Vilhelmina/Åsele	71	63	— 8
BD1	Luleå	208	221	+ 13
2	Boden	108	113	+ 5
3	Kiruna	118	115	— 3
4	Arvidsjaur	93	102	+ 9
5	Haparanda/Kalix	71	75	+ 4
6	Gällivare/Malmberget	165	168	+ 3
7	Piteå	262	273	+ 11
	Summa	19.792	20.982	+1.190

Forts från sid 3

ter i Handikapprådet, och har tilldelat sig 235.000 respektive 95.000 kronor. De Handikappades Riksförbund, som är det verkligt stora förbundet, har fått en miljon också. Inget ont om kronorna till handikappade, men tyvärr läggs allt för stora pengar på Handikapprådet och HCK, som till stor del är papper, sommanträden, resor, stor personal.

Diabetikerna har betydligt blygsammare förhållanden. Man förstår hur utdelarna fnyser vid bara tanken på att diabetikerna skulle komma ifråga. Det spelar ingen roll, att diabetikerna är 180.000, att förbundet har 22.000 medlemmar, det spelar ingen roll, att förbundet med stora egna insatser sprider information om en stor folksjukdom, har rekreationsanläggningar, har utbildning av sjuksköterskor m.m. Vad som spelar roll får man aldrig veta, när man hör till de uteslutna. Och varför man är utesluten från den lilla cirkeln får man aldrig heller veta. I dubbel och tredubbel funktion delar en liten klick ut mest pengar till sig själv.

När jag ringt upp och frågat om grunderna, vill man antyda att socialministern skulle ha förordat, att de som har dyr administration skall ha särskilt mycket. Jag vet, att socialminister Aspling aldrig skulle ha gjort skillnad på diabetiker och andra handikappade. Och jag vet också, att det i Sveriges riksdag finns så stort intresse för diabetessjukdomen, att man aldrig skulle klassa ner oss för att vi har en blygsam administration. Det vore bättre att fördelningen

av medel fick ske öppet i riksdagen.

Förbundet kommer inte att i tysthet låta sig ständigt nedklassas. Vi skulle önska en redovisning av de medel, som förbrukas av såväl Statens Handikappråd som HCK enbart till pappershanteringen. Det är väldigt lätt att sitta och se ner på de förbund som får gå ut på gatorna med bössor och på de förbund som på alla världens sätt får dra samman medel.

Självklart är vi tacksamma för de stora sociala reformer, som regering och riksdag beslutat om och som kommer diabetiker såväl som andra medborgare till del. Men man blir litet ängslig för vad denna lilla grupp, som anses representera alla handikappade, spelar för roll, när det gäller inte bara att dela ut statliga pengar utan också att säga sitt ord i verkligt vitala frågor av betydelse för diabetikerna. Är intresset så klen för våra medlemmar, kan man befara att de blir glömda även i alla andra frågor. Varför stoppas alltid frågan om kostnadsfritt testmaterial, varför stoppas ständigt frågan om dietistutbildning, varför är fotvärden obeaktad, varför får just en diabetiker ingen frivillig sjukpenningförsäkring under studier, varför och varför och varför? Inte kan vi vänta stöd av den lilla maktgruppen i sk handikappfrågor, har vi kanske rent av motarbetats där? Frågor som vi aldrig väntar att få ett svar på. Vi uteslängda.

Walter Eriksson

En är ny:

6000248930

Göteborgs universitetsbibliotek

Strö-Sacketter.

Välkommen nyhet på fil, gröt, bär och flingor, till saftning, syltning och annat som kräver sötning. Base-rad på manitol och sackarin.

AB Sunco

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Insulin NUSO 40 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 16—24 timmar och avklingar efter 34—36 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1929 och firmans produktion har allt sedan dess varit inriktad på att kunna täcka landets behov. Preparatens kvalitet har hela tiden anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Samtliga preparat är beredda av rent kristalliniskt insulin framställt i Vitrums moderna fabrik enligt nya metoder.

Vitrum STOCKHOLM

